

Komunitný plán sociálnych služieb

(novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)

Obec Veľký Biel
Programovacie obdobie 2018 - 2022

0. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec Veľký Biel plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie obec Veľký Biel využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (**zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

0.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov obce Veľký Biel boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v obci poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci Veľký Biel.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastnili. Priebežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje obec Veľký Biel.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možnosti** – výsledkom komunitného plánovania v obci Veľký Biel je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami obecného rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mežianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v obci Veľký Biel sú definované ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektami s priamym vplyvom na obec Veľký Biel.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je obcou Veľký Biel považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce Veľký Biel.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov obce, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálnu, nájomnú.

Uplatnenie princípov integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom

a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Veľký Biel integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) obce Veľký Biel integruje a nadväzuje na Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2015 - 2020,

PHRSR obce, Územný plán obce, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb, Program rozvoja bývania, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

0.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - obce a sú poskytované v obci.

A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i> - prevencia vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, - zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, - zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, - riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, - prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, - dopravná služba, - opatrovateľská služba, - domov seniorov a domov sociálnych služieb, - stravovanie seniorov,	B) Služby vzdelávania - predškolská výchova - materské školy, - základné vzdelávanie - základné školy, - záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času, - školská záujmová činnosť - školské kluby detí, - záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania,	C) Zdravotnícke služby - základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu, - špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie, - iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne, - rehabilitačné služby, - lekárne, - dopravná zdravotná služba, - lekárska služba prvej pomoci,
D) Voľno-časové aktivity - športové ihriská, telocvične, - oddychové zóny, - športové kluby a jednoty, - kluby seniorov, - kino, divadlo, knižnice	E) Bezpečnosť a aktivity prevencie - aktivity obecnej a štátnej polície, - preventívne vzdelávacie aktivity, - monitorovacie bezpečnostné systémy, - prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku,	F) Bývanie - sociálne bývanie, - nájomná bytová výstavba, - štartovacie byty pre mladé rodiny,

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť – výroba darčkových predmetov pre turistov...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou napr. výroba medovníkov, vyšívanie, stacionár pre starších ľudí ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „terénne a komunitné sociálne služby“.

V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb, ktoré poskytujú denné centrá. Terénne a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

0.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ustavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z.). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

0.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovni

- **Územný plán obce**
- **Komunitný plán sociálnych služieb**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,**
- Program rozvoja bývania
- Viacročný rozpočet

Národnej úrovni

- **Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2015 - 2020**
- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové

potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.

- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHRSR BASK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

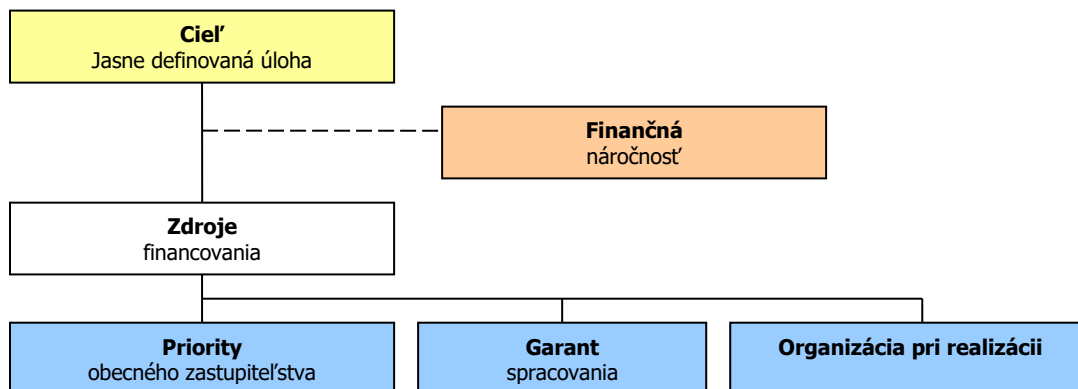
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celošťátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS obce Veľký Biel je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Veľký Biel. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

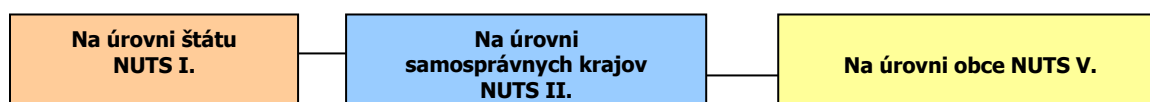
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Nitriansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Veľký Biel nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS obce Veľký Biel boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality

tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Veľký Biel má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

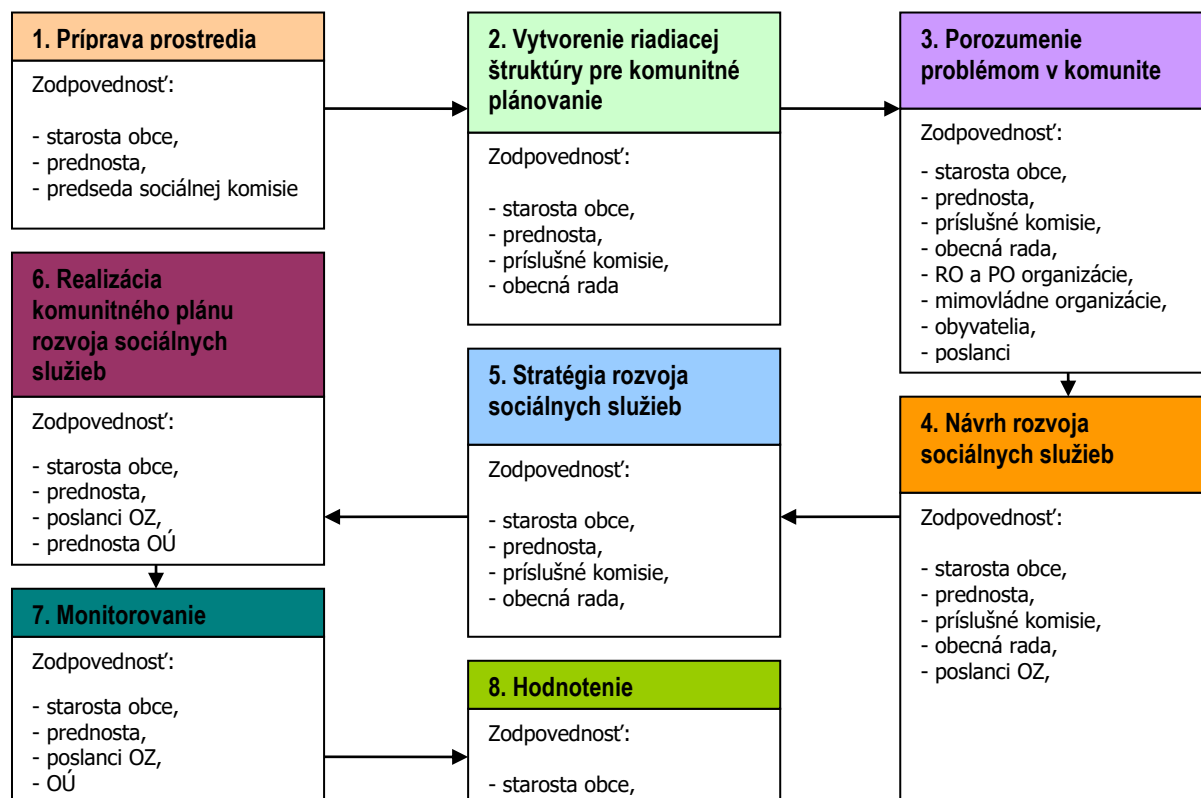
- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 4) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 5) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 6) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti pre sociálnu oblasť:

- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

0.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	- Vyvolanie dopytu v obci Veľký Biel. - Sformovanie prvej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	- Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	- Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	- hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	- Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	- Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Priebežné vyhľadávajúce a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

1. Sociálno – ekonomická analýza

1.1. Základná charakteristika obce

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Senec súčasťou Vyššieho územného celku Bratislava.

Základná charakteristika obce Veľký Biel (k 31.12.2014)

Kód obce	508292
Názov okresu	Senec
Názov kraja	Bratislavský
Štatút obce	obec
PSČ	900 24
Telefónne smerové číslo	02
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1323
Nadmorská výška obce - mesta v m	126
Celková výmera územia obce [km ²]	10,161
Hustota obyvateľstva na km ²	214
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 126 m.n.m. a radí sa k nízko položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 10 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k silno zaľudneným obciam. Obec sa rozprestiera v Podunajskej rovine, cca. 22 km od Bratislavy a 2 km od mesta Senec. Súčasťou obce je časť Malý Biel, pripojená v r. 1960. Cca. 1 km od obce prechádza diaľnica D1 Bratislava-Žilina. Priamo v obci sa nachádza zastávka na žel.trati Bratislava-Budapešť. V súčasnosti sa obec rýchlo rozvíja, budujú sa nové štvrte rodinných domov.

1.1.0. História

Veľký Biel leží na západnej časti Podunajskej nížiny, na juhovýchodnom okraji Trnavskej pahorkatiny, na nive Čierne vody. Približne 25 km od hlavného mesta Bratislava a 3 km od okresného mesta Senec. Obec spočiatku patrila do Bratislavskej župy, neskôr do okresov Galanta, Bratislava-vidiek, a teraz do okresu Senec. V súčasnosti má obec 2623 obyvateľov slovenskej a maďarskej národnosti. Veľký Biel sa skladá z dvoch obcí - Veľký Biel a Malý Biel. Prvé písomné záznamy o Veľkom Bieli sú z roku 1294, kedy sa nazýval BEEL, súčasný názov obce sa používa od roku 1948. Predtým sa používal názov Magyarbél. Prvé písomné zmienky o Malom Bieli pochádzajú z roku 1323. Spomína sa obec s názvom Minor Beel a Nemetbél. V roku 1948 bola obec premenovaná na Malý Biel a v roku 1960 boli obe obce zlúčené a používa sa spoločný názov Veľký Biel. Obec Beel patrila Bratislavskému hradu. Svoje majetky tu mali zemianske rodiny Fölesovcov, Szűlővcov, Horváthovcov a Molnárovcov. V polovici 18. storočia patrila časť obce Sipkovitzovi, Dadanyimu a posledným majiteľom bol veľkostatkár Uhlík. Obec Minor Beel patrila rodine Oroszovcov. V 16. storočí sa tu usídlili chorvátsky kolonisti. V roku 1719 sa začala výstavba jedného z najväčších barokových kaštieľov v okolí. Majiteľom kaštieľa bol Žigmund Csáky a spravoval ho jeho brat, arcibiskup Imrich. Svojho jasu sa kaštieľ dočkal v roku 1930. Plánovačom bol Fischner von Erlach a jeho syn. Na stavebné práce dozeral majiteľ bernolákovského kaštieľa J. Eszterházy. Zaujímavosťou boli napr. okná, ktorých v celom objekte bolo 365 ako dní v roku, 52 izieb ako týždňov do roka a 7 brán ako dní v týždni. Z pravej strany kaštieľa bola kaplnka, ktorej steny tvorili maľby autora G.A. Galliartiho. Okrem iného tento objekt slúžil aj ako kňazský seminár. V roku 1955 sa začalo s rekonštrukciou kaštieľa a v roku 1960 ho odovzdali do užívania ako Domov seniorov s kapacitou 237 lôžok. Neskôr fungoval ako Ústav pre mentálne postihnuté ženy a od roku 2006 kaštieľ nie je v užívaní a chátra. V rámci reštitúcie bol kaštieľ vrátený potomkom, ktorí dnes žijú na území Slovenska a Čiech. Aký osud čaká už aj tak dostatočne schátralý kaštieľ, zatiaľ nikto s určitosťou povedať nevie. Obyvatelia obce sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom, pestovaním ovocia a zeleniny. V obci boli obmedzené pracovné možnosti, a preto obyvatelia odchádzali za prácou do Bratislavy a Senca. Od roku 1948 sa obec rozrástla, postavili sa nové rodinné domy. V šesťdesiatych rokoch sa začali stavať bezprašné cesty, zaviedlo sa verejné osvetlenie, postavila sa budova pošty, kultúrny dom, nová základná škola, školská družina, dom smútku, zrekonštruovala sa

budova požiarnej zbrojnice, i obecného úradu. Občania si svojpomocne vybudovali športový areál a splynifikovali celú obec. Na prelome sedemdesiatych a osemdesiatych rokov rapídne vstúpil priemerný vek obyvateľov. V tom období sa mladé rodiny sťahovali do Senca a Bratislavy. Po roku 1985 sa však znova začalo s výstavbou rodinných domov a tým aj osídľovanie obce novými obyvateľmi z rôznych kútov Slovenska. V súčasnosti má obec vyše 800 rodinných domov a niekoľko obytných domov, ich počet sa neustále zvyšuje a vznikajú tu nové moderné obytné štvrte. Vo Veľkom Bieli sa nachádzajú všetky základné inštitúcie a služby potrebné k pohodlnému bývaniu: materská škola, základná škola, kultúrny dom s detským ihriskom, obchody, športoviská, prevádzky s rôznymi službami (kaderníctvo, masáže, atď.), zdravotné stredisko s lekárnou, kaviarne a bary a v neposlednom rade aj jazero, ktoré je častým cieľom prechádzok a relaxu. Obec organizuje aj pravidelné športové a kultúrne podujatia pre obyvateľov a návštevníkov obce ako napríklad Deň obce, futbalový turnaj, hodové zábavy, športové súťaže atď. (1.2.2016, <http://www.velkybiel.eu/o-obci/z-historie-po-sucasnost.html>).

Obec má dnešnú podobu od roku 1955, kedy vznikla zlúčením dvoch dedín - Malý a Veľký Biel. Pôvodné názvy boli Beel (1294), Magyarbel (1335), Maďarský Běl (1927), Veľký Biel (1948); Malý Biel: Minor Beel (1323), Nemethbel (1335), Nemecký Běl (1927), Malý Biel (1948).

1.1.1. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Obec sa nachádza v Podunajskej rovine, 22 km od Bratislavy, 2 km od okresného mesta Senec. Súčasťou obce je časť Malý Biel, pripojená v r. 1960. 1 km od obce prechádza diaľnica Bratislava - Žilina, priamo v obci zastávka na žel. trati Bratislava-Budapešť.

Základné údaje

Kraj:	Bratislavský
Okres:	Senec
Región:	Podunajsko
Poloha:	48° 13' 00" s. š. 17° 22' 00" v. d.
Wikipedia.sk	

Obec sa nachádza na severnom okraji Podunajskej nížiny, kde rovinaté územie nížiny voľne prechádza do mierne zvlnenej Trnavskej pahorkatiny. Obec Veľký Biel je začlenená do okresu Senec a do Bratislavského samosprávneho kraja (VÚC Bratislavský kraj). Riešené územie je situované na severozápadnom okraji katastrálneho územia Veľký Biel a bezprostredne susedí s katastrálnymi územiami Bernolákovo, Chorvátsky Grob a Slovenský Grob, ako aj s katastrálnym územím Senec. Vlastné riešené územie je územne a priestorovo vymedzené zo západu hranicou katastrálneho územia Bernolákovo a Chorvátsky Grob, zo severu hranicou katastrálneho územia Slovenský Grob, z východu hranicou katastrálneho územia Senec, z juhu prirodzenými hranicami pozemkov, resp. disponibilných parciel situovaných severne od diaľnice D1 Bratislava - Senec. V súčasnosti sa zastavené územie v obci Veľký Biel (126,64 ha) skladá z časti Malý Biel (35,14 ha) a časti Veľký Biel (91,50 ha). (www.wikipedia.sk, 20.2.2008).

Dominantným pôdnym typom v obci a okolí sú fluvizeme. Fluvizeme sú mladé, dvojhorizontové A-C pôdy, vyvinuté výlučne z holocénných fluviálnych, t.j. aluviálnych a proluviálnych silikátových a karbonátových sedimentov (alúviá tokov, náplavové kužele). V obci sa nachádzajú v okolí koryta toku. Sú to pôdy v iniciálnom štádiu vývoja s pôdotvorným procesom slabšej tvorby a akumulácie humusu, pretože tento proces je, resp. v nedávnej minulosti bol narúšaný záplavami a aluviálnou akumuláciou. Pre fluvizeme je typická textúrna rozmanitosť, rôzna minerálna bohatosť a rôzne vysoká hladina podzemnej vody, s následným vplyvom na vývoj ďalšieho, glejového G-horizontu. Fluvizeme sú teda pôdy so svetlým, plytkým (tzv. ochrickým) Ao-horizontom zriedkavo presahujúcim hrúbku 0,3 m, ktorý prechádza cez tenký prechodný A/C-horizont priamo do litologicky zvrstveného pôdotvorného substrátu, C-horizontu. V typickom vývoji môžu byť v profile náznaky glejového G-horizontu (glejový oxidačný Go-horizont a glejový redukčno-oxidačný Gro-horizont), čo znamená, že hladina podzemnej vody je trvalo hlbšie ako 1 m. Fluvizeme sú azonálne pôdy, t.j. sú vyvinuté z recentných fluviálnych náplavov v rôznych nadmorských výškach a klimatických oblastiach Slovenska. V horských oblastiach sú prevažne textúrne ľahké a niekedy až extrémne štrkovité a kamenité. Zrnitostné zloženie sa však

mení často aj na tom istom alúviu podľa toho, aký materiál prinášajú prítoky potokov a riek. Na agradačných valoch širších alúvií sú vyvinuté vždy fluvizeme modálne ľahké, v depresiách za nimi je sedimentovaný textúrne ťažší materiál, z ktorého sa vyvinuli (aj ako dôsledok vyššej hladiny podzemnej vody) fluvizeme glejové, vo vhodných klimatických a geologicko-geomorfologických podmienkach tiež ostrovy fluvizemí slaniskových a slancových. U fluvizemí je dôležitý pravidelný monitoring na kontamináciu týchto pôd, pretože potenciálne kontaminované podzemné vody alúvií ale aj samotné povodňové kaly pochádzajú z rôznych zdrojov (prítokov). Ekopriestor fluvizemí je pre nás významný najmä ako potravinová základňa a zásobareň vôd. Pôvodným prirodzeným porastom fluvizemí boli v minulosti lužné lesy a nivné lúky. Skultúrené fluvizeme majú rôznorodé chemické a fyzikálne vlastnosti. Môžu byť kyslé až alkalické, piesočnaté až ílovité, silikátové, aj karbonátové. Obsah humusu a živín aj napriek svetlosti A-horizontu môže byť najmä na širších alúviách dosť vysoký z dôvodu občasného naplavovania humifikovaných organických látok počas povodní. Navyše sa organické látky nachádzajú aj v podpovrchových horizontoch a vrstvách fluvizemí, kde postupne vyznievajú s hĺbkou. Fluvizeme majú teda rôznu bonitu. Môžu byť veľmi úrodné, ale tiež aj neplodné. Na strednom a južnom Slovensku patria medzi najlepšie zeleninárske pôdy a navyše blízkosť podzemných vôd umožňuje ich zavlažovanie. Na hlbokých hlinitých a ťažších fluvizemiach s podzemnou vodou hlbšie ako 1,5 m sa dobre darí obilninám, technickým plodinám a tiež okopaninám. Piesčitejšie druhy fluvizemí sú po dôkladnej kultivácii vhodné pre pestovanie zeleniny a krmovín, hlavne d'ateľovín. Na tieto plodiny možno využiť aj fluvizeme kultizemné glejové. Fluvizeme modálne a kultizemné karbonátové sú pri priaznivých klimatických podmienkach vhodné aj na pestovanie pšenice a jačmeňa, na nekarbonátových varietach fluvizemí možno úspešne pestovať konope a ľan (1.2.2016, <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/kambizem.htm?start>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Veľký Biel od roku 2004.

Výmera územia v ha.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celk. výmera úz. obce	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1	1016,1
Pol'nohosp. pôda - spolu	831,3	830,7	830,3	829,3	826,8	617,4	617,2	614,3	614,1	613,9	613,3
- orná pôda	785,1	784,2	783,0	780,7	778,6	569,8	569,3	566,2	566,2	565,8	565,2
- vinica	3,8	3,8	3,8	3,8	3,7	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
- záhrada	39,0	39,4	40,0	41,5	41,0	41,0	41,3	41,6	41,4	41,6	41,7
- ovocný sad	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
- trvalý trávny porast	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Nepol'noh. pôda - spolu	184,8	185,4	185,8	186,8	189,3	398,7	398,9	401,8	402,0	402,2	402,8
- lesný pozemok	41,1	41,1	41,1	41,1	41,1	41,1	41,1	41,1	41,1	41,1	41,1
- vodná plocha	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
- zast. plocha a nádv.	99,3	99,2	99,8	100,2	98,7	98,4	99,3	102,0	102,4	102,6	103,2
- ostatná plocha	38,6	39,2	39,2	39,7	43,7	253,5	252,8	252,9	252,7	252,8	252,7

Zdroj: 20.1.2015, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z celkového hľadiska dochádza k redukcii poľnohospodárskej pôdy. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ornej pôdy, ktorej výmera klesla do roku 2014 na 565,2 ha. Trvalé trávnaté porasty mali rozlohu 3,1 ha. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpila na 402,8 ha. Zastavané plochy a nádvoria stúpili na 103,2 ha.

Vodstvo

Po hydrogeologickej stránke možno celú oblasť zabratú aluviálnou nivou Dunaja charakterizovať ako bohatú na podzemné vody. Súvislá štrkopiesková vrstva je zdrojom podzemnej vody, ktorá svojou štruktúrou zaručuje stálu zásobu. Vodonosné štrkopiesčité dosahujú malých hĺbok, cca 10m, čo vyvoláva riziko bezprostrednej kontaminácie povrchovými vodami napr. bakteriologické znečistenie) Najviac vyhovujú vody z najspodnejších štrkopieskových vrstiev ako kvalitné pitné vody. Hladina podzemnej vody je v tomto komplexe v priamej súvislosti s hladinou Dunaja. V prípade zakladania objektov v tomto území je potrebné počítať s čerpaním vody pri vysokých stavoch. Podzemné podlažia je nutné opatriť izoláciou proti tlakovej vode. Najvyššia hladina podzemnej vody bola v marci roku 1967, keď dosiahla výšku 129,32 m n. m., cca 0,32 m pod terénom. V ďalších vodonosných horizontoch sú artézske vody s napätou hladinou, silne mineralizované (Fe+Mn), ktoré pre potreby

pitnej vody nevyhovujú ani zvýšenou teplotou. (<http://zoology.fns.uniba.sk/ffs/interface/00806.pdf>, 10.5.2008).

Fauna a flóra

Flóra

Hlavnou drevinou v stromovom poschodí v okolitých lesných enklávach je jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). Z ďalších drevín sa k jelši pridružujú breza previsnutá (*Betula pendula*), vrbá krehká (*Salix fragilis*), zriedkavejšie dub letný (*Quercus robur*), vrbá biela (*Salix alba*) a jaseň úzkolistý podunajský (*Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*). Krovinné poschodie, ktoré je najlepšie vyvinuté na vlhších a presvetlených miestach, tvorí vrbá popolavá (*Salix cinerea*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), baza čierna (*Sambucus nigra*) a kalina obyčajná (*Viburnum opulus*). V bylinnej vrstve jelšového lesa rastú napr. ostrica predĺžená (*Carex elongata*), smlz sivý (*Calamagrostis canescens*), papradník močiarny (*Thelypteris palustris*), papraď ostnatá (*Dryopteris carthusiana*) a prhláva kyjevská (*Urtica kioviensis*). Vzácné tu možno nájsť aj chránenú bleduľu letnú (*Leucjum aestivum*). Ojedinele sa v oblasti vyskytujú zvyšky suchšieho lužného lesa. V súčasnosti má charakter dubovo-hrabového lesa s dubom letným (*Quercus robur*), hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*), brestom hrabolitým (*Ulmus minor*), brestom väzovým (*U. laevis*), jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*). V krovinnom poschodí sa hojne vyskytuje javor poľný (*Acer campestre*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*). Súčasný stav lesa je výsledkom dlhodobého pôsobenia antropogénnych faktorov (pastva, požiare) a následnej sekundárnej sukcesie. Vplyvom pastvy vznikol nezapojený xerothermný háj so solitérmi mohutných dubov letných, ojedinele i dubov cerových, bez hustého podrastu. Po skončení pastvy začalo územie Panónskeho hája zarastať drevinami a postupne sa mení na rôznoveký zapojený les. Zošľapávaním pôdneho povrchu došlo k zvýšeniu kapilárnej vzliavosti, k väčšiemu vyparovaniu a k zasoľovaniu pôdy, čo umožnilo vznik subhalofytných porastov, v ktorých sa vyskytuje viacero ohrozených a vzácných druhov rastlín, napr. palina slanomilná rozložitá (*Artemisia santonicum* subsp. *patens*), prerastlík najtenší (*Bupleurum tenuissimum*), kotúč modrastý (*Eryngium planum*), skorocel prímorský (*Plantago maritima*) a astrička panónska (*Tripolium pannonicum*). Antropogénnou činnosťou (zásahy do vodného režimu, premena lesov na lúky, premena lúk na ornú pôdu, hnojenie) a následnou sekundárnou sukcesiou po ukončení niektorých činností, vznikli antropogénne pozmenené biotopy, v súčasnosti v rôznych sukcesných fázach vývoja. Nachádzajú sa takmer pozdĺž celého okraja jelšového lesa. Ich charakter je rôznorodý a súvisí hlavne s výškou hladiny podzemnej vody, dĺžkou záplav, spôsobom obhospodarovania a dĺžkou trvania neprerušovane prebiehajúcej sukcesie. Vznik antropogénnych biotopov poskytol podmienky pre existenciu mnohých rastlinných druhov, čím došlo k zvýšeniu biodiverzity územia. Okrem vzácných a ohrozených druhov rastlín sa však vytvorili i vhodné podmienky pre šírenie viacerých neofytných inváznych druhov, ako sú napr. zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), zlatobyľ kanadská (*S. canadensis*) a astra novobelgická (*Aster novi-belgii* agg.). Na najmokrejších miestach, ako náhradné biotopy po odstránení jelšovom lese, vznikajú porasty trstia (zv. *Phragmites communis*), ktoré sú druhovo chudobné, tvorené predovšetkým trstou obyčajnou (*Phragmites australis*), pálkou širokolistou (*Typha latifolia*), pálkou úzkolistou (*T. angustifolia*) a steblovkou vodnou (*Glyceria maxima*). Kontaktnými spoločenstvami trstových spoločenstiev sú spoločenstvá vysokých ostríc (zv. *Magnocaricion elatae*). I v týchto spoločenstvách rastie viacero ohrozených taxónov, napr. ostrica dvojradová (*Carex disticha*), ostrica metlinatá (*C. paniculata*), ďalej tiež druhy, ktoré rastú i v jelšovom lese - smldník močiarny (*Peucedanum palustre*) a hrdobarka cesnaková pravá (*Teucrium scordium* subsp. *scordium*). Sukcesia v spoločenstvách vysokých ostríc smeruje k vlhkomilným lúčnym spoločenstvám radu *Molinietalia*. Zo vzácných a ohrozených druhov rastlín sa v týchto spoločenstvách vyskytujú napr. horec pľúcny (*Gentiana pneumonanthe*), bezkolenec belasý (*Molinia caerulea*), hrachor panónsky pravý (*Lathyrus pannonicus* subsp. *pannonicus*), skorocel najvyšší (*Plantago altissima*), paladenec prímorský (*Tetragonolobus maritimus*) a žltuška žltá (*Thalictrum flavum*). V minulosti tu rástol aj vzácny kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), ktorý však po rozoraní väčšiny mokrých lúk v ochrannom pásme rezervácie už dávnejšie vyhynul. Medzi kriticky ohrozené druhy vlhkých lúk patria aj dva vzácne druhy orchideí - vstavačovec strmolitý (*Dactylorhiza incarnata*) a vstavač riedkokvetý močiarny (*Orchis laxiflora* ssp. *palustris*) (<http://www.apop.sk/life/rastlinstvo.html>).

Fauna

Jelšový les je v jarných mesiacoch významným biotopom aj pre rozmnožovanie obojživelníkov. Početné sú najmä populácie skokana štíhleho (*Rana dalmatina*) a skokana ostropyského (*Rana arvalis*), vyskytuje sa tu aj mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*). Žije tu najväčší d'ateľ - tesár čierny (*Dryocopus martius*) a spolu s ním ďalšie druhy d'ateľovcov (*Piciformes*) - žlna zelená (*Picus viridis*), žlna sivá (*Picus canus*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), d'ateľ prostredný (*D. medius*), d'ateľ hnedkavý (*D. syriacus*) a d'ateľ malý (*D. minor*). Všetky d'atle sú typickými dutinovými hniezdičmi - hniezdia v dutinách, ktoré si samy vysekávajú do dreva svojím pevným a ostrým zobákom. Opustené d'atlie dutiny potom využívajú mnohé ďalšie druhy vtákov, ale aj netopiere či niektoré bezstavovce. Z cicavcov je tu početná srnčia a diviacia zver, bežné sú aj kuny a líšky. Staré bŕtl'ávé stromy sú zasa obľúbeným úkrytom netopierov. Ďalším významným biotopom pre výskyt najmä vodných živočíchov sú rybníky a štrkoviská. Z obojživelníkov je tento biotop vhodný pre výskyt skokana rapotavého (*Rana ridibunda*), skokana krátkonohého (*Rana lessonae*), skokana zeleného (*Rana kl. esculenta*), ale tiež pre rozmnožovanie skokana hnedého (*Rana temporaria*), skokana štíhleho (*Rana arvalis*), rosničky zelenej (*Hyla arborea*) a ropuchy obyčajnej (*Bufo bufo*). Hojne sa tu vyskytujú aj zástupcovia plazov - užovka obojková (*Natrix natrix*) a užovka fľakaná (*Natrix tessellata*). Významne sú tu zastúpené aj vtáky. Porasty trstiny po okrajoch rybníka vytvárajú vhodné podmienky pre hniezdenie mnohých druhov vodných a pri vode žijúcich vtákov. Z vzácnejších druhov tu hniezdi kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), labuť hrbozobá (*Cygnus olor*) a bučiacik močiarny (*Ixobrychus minutus*). Ďalšie druhy, ako napr. volavka popolavá (*Ardea cinerea*) a volavka biela (*Egretta alba*), sem pravidelne prilietajú za potravou. Významným druhom vodných biotopov, ktorý sa tu v posledných rokoch pravidelne vyskytuje je bobor vodný (*Castor fiber*). Na území rezervácie sa pravidelne zdržiava najmenej jedna bobria rodina, ktorá svojou činnosťou - stavaním hrádzí na odvodňovacích kanáloch - výrazne prispieva k zlepšeniu vodného režimu územia. V okolí obce sa nachádzajú vhodné biotopy pre množstvo teplomilných druhov živočíchov, najmä z radov hmyzu. Druhovo početný je rad blanokrídlovcov (*Hymenoptera*). Niektoré druhy blanokrídlovcov sú priamo viazané na staré solitérne stromy. Množstvom druhov sú v tomto biotope zastúpené aj vošky (*Aphidoidea*). Bohato zastúpené sú tu aj chrobáky (*Coleoptera*). Mnohé druhy sú svojím vývinom priamo viazané na prítomnosť starého odumierajúceho dreva. Viaceré z nich sú chránené, napr. roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*) a kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*). Hojne sa tu vyskytuje aj naša jediná modlivka - modlivka zelená (*Mantis religiosa*), ktorá je taktiež chránená. Z plazov tu možno bežne stretnúť jaštericu obyčajnú (*Lacerta agilis*) a slepúcha lámavého (*Anguis fragilis*), blízkosti vodných plôch aj užovku obojkovú (*Natrix natrix*) a užovku fľakanú (*Natrix tessellata*). Vzácnejšie sa tu vyskytuje užovka stromová (*Elaphe longissima*) a užovka hladká (*Coronella austriaca*). Rôznorodá štruktúra dubového lesa umožňuje hniezdenie viacerým vtáčím druhom. V minulosti sa tu vyskytovali aj vzácne druhy dutinových hniezdičov - krakľá belasá (*Coracias garrulus*) a dudok chochlatý (*Upupa epops*). V hustých krovinách v okrajových častiach lesa hniezdia aj penice, sláviky, sedmohlásky a strakoše. Významný je napr. výskyt penice jarabej (*Sylvia nisia*) a strakoša červenochrbtého (*Lanius collurio*), ktoré patria medzi európsky významné druhy. Celkom špecifickým typom biotopu, ktorý zaberá často plochu len niekoľko štvorcových metrov, sú plytké periodické (občasné) mláky, ktoré sa vytvárajú po jarných, ale najmä po letných dažďoch na miestach s menej priepustnými ílovitými pôdami. Žijú v nich vzácne kôrovce (*Crustacea*) - žiabronôžky (*Anostraca*), škl'abkovky (*Conchostraca*) a štitovce (*Notostraca*). Štitovec letný (*Triops cancriformis*) svojím vzhľadom najviac pripomína dávno vyhynuté prvohorné trilobity (<http://www.apop.sk/life/zivocistvo.html>, 12.4.2008).

1.1.2. Klimatické pomery

Všeobecne možno povedať, že územie sa nachádza v Podunajskej nížine. Zo severu, východu a juhu je daná lokalita obklopená práve Podunajskou nížinou, západný a severozápadný úsek prilieha k Malým Karpatom. Dôležitou skutočnosťou v rámci geografického, ale aj klimatického opisu, je fakt, že naša lokalita leží v povodí európskeho veľtoku Dunaja. Dunaj zasahuje z južnej a juhozápadnej časti záujmového územia. Klíma je ovplyvnená najmä prítomnosťou Dunaja a v celku malej časti zasahujúcich vrcholov Malých Karpát. Môžno však povedať, že od západu je oblasť chránená vrcholmi Malých Karpát nielen pred frontálnymi systémami postupujúcimi od Atlantického oceánu, ale aj pred prúdením vzduchu, ktoré je spôsobené pohybom týchto systémov. Od východnej strany je oblasť otvorená pôsobeniu všetkých meteorologických prvkov prichádzajúcim z tohto smeru. Klíma na juhu je ovplyvnená najmä prítomnosťou Dunaja, ktorý klímu v značnej miere ovplyvňuje. Vlahové kritérium je dané rozdielom medzi potenciálnou evapotranspiráciou a zrážkami. Podľa tohoto ukazovateľa je oblasť zaradená do mierne vlhkej oblasti. Suma potenciálnej evapotranspirácie za hlavné vegetačné obdobie je vypočítaná v praktickom programe číslo 6. Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú v rozmedzí 650 – 700 mm.

Priemerné hodnoty zrážok vo vegetačnom období sú 350 – 400 mm. Priemerný počet dní so zrážkami 1 mm a viac je pre naše záujmové územie dané číslami 90 – 100. Do vlhového kritéria zaraďujeme aj snehovú pokrývku. Priemerný dátum dňa so snehovou pokrývkou je 1. decembra a priemerný dátum posledného dňa so snehovou pokrývkou je 11. marca. Dni so snehovou pokrývkou býva v priemere 40 a priemerné maximum snehovej pokrývky je 20 – 30 cm. Priemerné trvanie relatívneho slnečného svitu v roku je asi 50%, čo je asi 2200 hodín. Priemerné trvanie slnečného svitu vo vegetačnom období je asi 60% - 1600hodín. Z hľadiska teploty je pre agroklimatickú štúdiu dôležité uviesť maximá i minimá teploty vzduchu. Absolútne minimum môže v Podunajskej nížine dosahovať - 20 až - 25 °C, maximá dosahujú 38 až 39 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu v Podunajskej nížine, kam patrí aj V. Biel, je 9°C, priemerná teplota vzduchu v hlavnom vegetačnom období je 16 °C. Priemerný dátum posledného mrazového dňa je pre 21. apríla. Priemerný dátum prvého mrazového dňa je 21. októbra. Priemerný počet takýchto dní v roku je 90. Veľmi nebezpečné sú aj dni ľadové, ich priemerný počet v roku je 40 (<http://geografia-sk.blogspot.com/>, 14.5.2008).

1.1.3. Technická infraštruktúra

Obec Veľký Biel je napojená na Senecký skupinový vodovod. Prívodné potrubie je vedené od Senca pozdĺž štátnej cesty 1/61 k juhovýchodnému okraju intravilánu obce Veľký Biel. Obec je zásobovaná odbočkou DN 200 zo zásobovacieho potrubia DN 300. Obecný vodovod je v súčasnosti vybudovaný v celej obci, posledná etapa vodovodu bola realizovaná v roku 1993. Vodovodná sieť je z tlakových PVC rúr, DN 100 - 150. Obec má nadmorskú výšku cca 130 m n. m.. Senecký skupinový vodovod má v Senci vybudovaný akumulčný podzemný vodojem o objeme 1 500 m³, ktorý má maximálnu hladinu vody na kóte 175 m n. m.. Štátny majetok, ktorý sa nachádza severozápadne od obce má v súčasnosti vybudovaný vlastný zdroj vody - vŕtanú studňu o výdatnosti 0,9 l/s. V areály má vybudovaný nadzemný vodojem - hydroglóbus V = 100 m³. Tento zdroj slúži pre pitné aj prevádzkové účely Štátneho majetku. Jestvujúci systém zásobovania pitnou vodou je vhodné ponechať s tým, že v novovytvorených stavebných lokalitách sa doplní o nové rozvodné potrubia DN 100. Zároveň je však treba riešiť potrebný akumulčný objem vyrovnávacieho vodojemu na pokrytie špičkovej potreby. Kapacitne sú jestvujúce prívodné aj rozvodné potrubia vody pre Veľký Biel vybudované dostatočné, pretože vodovod bol budovaný na výhľadový stav podľa údajov ONV - odbor plánovania Bratislava vidiek a MNV Veľký Biel. Pre informáciu uvádzame, že stavba Vodovod Veľký Biel bol dimenzovaný na nasledovné potreby vody (ÚPD V. Biel, 2007): $Q_d = 9,77 \text{ l/s}$ $Q_m = 13,61 \text{ l/s}$ $Q_h = 24,49 \text{ l/s}$

Pretože stav odkanalizovania a čistenia splaškových vôd bol už neudržateľný, Obecný úrad vo Veľkom Bieli v roku 1995 zabezpečil projekt stavby Kanalizácia a ČOV Veľký Biel, ktorý spracoval SB Hydroteam s. r.o. Bratislava. V tomto projekte bola riešená splašková kanalizácia, čistenie splaškových vôd a odvedenie vyčistených vôd do recipientu. Terén v obci nedovoľoval doviesť splaškové vody gravitačne k ČOV, preto je na trasách kanalizácie vybuďovalo 6 prečerpávacích staníc. Gravitačné vetvy kanalizácie sú DN 300, výtlačné potrubia z prečerpávacích staníc DN 80. Čistenie splaškových vôd - v areály ČOV sú splaškové vody prečerpávané siedmou prečerpávacou stanicou do aktivačnej nádrže biologického čistenia. Systém aktivácie je realizovaný pomocou prevzdušňovacieho čerpadla Flo - get - FLYGT, ktoré je zložené z ponorného kalového čerpadla FLYGT so sacím hrdlom, na spodnej časti s ejektorom. Výtlačné hrdlo je napojené na difúzor a je vyústené nad hladinu aktivačnej nádrže. Vzduchové potrubie je ukončené sacím košom, ktorý bráni vniku hrubých nečistôt z ovzdušia. Aktivovaná zmes preteká do vertikálnej dosadzovacej nádrže. Po odsedimentovaní kalu odtieká vyčistená voda cez merný objekt do recipientu - rieky Čierna voda. Prebytočný kal je uskladňovaný v kalojeme. Zahustený kal bude vypúšťaný na kalové polia. Recipientom pre vypúšťanie vyčistených vôd je rieka - Čierna voda (ÚPD V. Biel, 2007). Odpadové vody od ostatných neodkanalizovaných, prípadne nepripojených producentov sú zachytávané v žumpách, alebo sú vypúšťané cez septiky, alebo sú splaškové vody zneškodňované na vlastných pozemkoch v rozpore so zákonom o odpadoch.

Severozápadne od obce Veľký Biel je trasované vzdušné vedenie VN 22 kV č. 153 dimenzie AlFe 6 3 x 50 mm² Vo Veľkom Bieli je vybudovaných päť distribučných transformátorových staníc 22/0,4kV o celkovom inštalovanom výkone 1 070 kVA. DTS sú napojené vzdušný- mi prípojkami 22 kV prierezu AlFe 6 3 x 35 mm², resp. AlFe 6 3 x 50 mm². Vedenie je po rekonštrukcii a je trasované na betónových podporných bodoch. Vzdušná sekundárna sieť N N je zrealizovaná na betónových, resp. drevených podporných bodoch a bola postupne rekonštruovaná, resp. rozširovaná podľa lokalizácia zástavby v obci. V novovybudovaných častiach obce je sek. sieť NN riešená káblovým rozvodom NN v zemi.

Podľa vyjadrenia obvodného montéra ZsE RZ Senec vyhovuje súčasným požiadavkám a potrebám (ÚPD V. Biel, 2007).

Obec Veľký Biel je zásobovaná zemným plynom z vysokotl. plynovodu DN 300, PN 25, vedeného pozdĺž komunikácie Senec - Bratislava. Vysokotlaková prípojka pre obec svetlosti DN 100 je vedená v dĺžke cca 1 200 m k areálu Štátneho majetku. Tu je osadená regulačná stanica plynu RS 2 000/2 dvojstupňová. Výkon regulačnej stanice je 2 000 m³/h. Umiestnená je v prízemnej murovanej budove. Regulačná stanica má dva výstupy, pričom nízkotlaký je pre potreby ŠM, stredotlakový slúži pre plynofikáciu obce. Do obce je plynovod privedený Kostolnou ulicou, svetlosť potrubia je DN 150, prevádzkový tlak cca 80 kPa. Ďalšie rozvody plynu v obci sú z potrubia svetlosti DN 100, DN 80. Jednotliví odberatelia sú napojení na plynovod prípojkami cez domové regulátory, resp. regulačné a meracie zostavy. Vybudovaných je viac ako 500 prípojok. Väčšinou sa jedná o prípojky pre bytový fond, v malej miere pre maloodberateľov (Obecný úrad, škola, Dom seniorov, podnikateľské priestory). Jediným veľkoodberateľom je Štátny majetok. Celkovo je obec Veľký Biel plynofikovaná na cca 100 % (ÚPD V. Biel, 2007).

1.2. Popis lokality

1.2.1. Alokácia

Obec sa nachádza na severnom okraji Podunajskej nížiny, kde rovinaté územie nížiny voľne prechádza do mierne zvlnenej Trnavskej pahorkatiny. Obec Veľký Biel je začlenená do okresu Senec a do Bratislavského samosprávneho kraja (VÚC Bratislavský kraj). Riešené územie je situované na severozápadnom okraji katastrálneho územia Veľký Biel a bezprostredne susedí s katastrálnymi územiami Bernolákovo, Chorvátsky Grob a Slovenský Grob, ako aj s katastrálnym územím Senec. Vlastné riešené územie je územne a priestorovo vymedzené zo západu hranicou katastrálneho územia Bernolákovo a Chorvátsky Grob, zo severu hranicou katastrálneho územia Slovenský Grob, z východu hranicou katastrálneho územia Senec, z juhu prirodzenými hranicami pozemkov, resp. disponibilných parciel situovaných severne od diaľnice D1 Bratislava - Senec. V súčasnosti sa zastavené územie v obci Veľký Biel (126,64ha) skladá z časti Malý Biel (35,14 ha) a časti Veľký Biel (91,50 ha). (www.wikipedia.sk, 20.2.2008).

1.2.2. Reliéf a geomorfológia

Záujmové územie predmetnej Zmeny a doplnku č. 1/2007 leží v časti Podunajskej nížiny, v časti Podunajskej roviny, kde sa prejavuje typický fluválny reliéf a kde relatívne výšky kolíšu v max. rozmedzí 2,0 - 2,5 m. Podložie územia je tvorené kryštalinikom reprezentovaným predovšetkým granitom a granodioritom. Lokalita, na ktorej leží obec Veľký Biel, je súčasťou neogénnej panvy. Jej vrstvy vystupujú miestami až k povrchu (Bernolákovo, Chorvátsky Grob, Malé Karpaty...). Podložie panvy je budované kryštalinikom Malých Karpát, ďalej je tortón, sarmat a napokon panón v hĺbke 1000m. Panón sa delí na spodný a stredný, ďalej uholná séria, modrá séria a napokon pestrá séria. Najvrchnejšia pestrá séria tvorí pri Novej Dedinke 300m mocné súvrstvie svetlosivých hrdzavo-škvŕnitých piesčitých slieňov, ílov s polohami svetlozelených piesčitých slieňov a pieskov. Miestami sú piesky stmelené železitým tmelom na pieskovce. Piesky sa rýchlo vyklinujú a striedajú sa polohami tmavých uholných ílov. Kvartérne vrstvy sú tvorené ílovitými hlinami, piesčitými hlinami, hlinitými pieskami a šírkami piesčitými. Z hľadiska normového namáhania sú zeminy sídla zatriedené do tried 10, 17, 19, 20, 21, 22 v únosnosti od 1,0 (íl) do 3,6 kp/cm² (štrk piesčitý), čo vyhovuje 2podlažnej zástavbe. Konkrétne však bude potrebné vykonať upresňujúce sondy od prípadu k prípadu pre jednotlivé lokality.

1.3. Demografický vývoj

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Veľký Biel a jej jednotlivých častiach k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Veľký Biel (rok 2011 – SODB 2011)					
	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Veľký Biel	2304	1183	350	337	1188
Malý Biel	513	252	96	57	265
Veľký Biel	1791	931	254	280	923

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 2304 obyvateľov, pričom žien bolo 1183. Ekonomicky činné obyvateľstvo tvorilo 1188 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Veľký Biel podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (71,31 %). Celkovo 13,84 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Rímskokatolícke	1690	71,31	
Bez vyznania	328	13,84	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	69	2,91	
Gréckokatolícke	10	0,42	
Evanjelická cirkev metodistická	9	0,38	
Ostatné	8	0,34	
Pravoslávna cirkev	5	0,21	
Kresťanské zbory	8	0,34	
Reformovaná kresťanská cirkev	16	0,68	
Apoštolská cirkev	5	0,21	
Ústredný zväz židovských nábož. obcí	1	0,04	
Cirkev československá husitská	1	0,04	
Nezistené	154	6,50	

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 6,50 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia gréckokatolíckeho a evanjelického vierovyznania.

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej (63,92 %) a k maďarskej národnosti – 29,62 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,72 %) a nemecká národnosť (0,34 %). S nezistenou národnosťou je v obci 1,69 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Slovenská	1515	63,92	
Maďarská	702	29,62	
Nezistená	40	1,69	
Nemecká	8	0,34	
Česká	17	0,72	
Ostatné	11	0,46	
Rusínska	2	0,08	

Zdroj: www.statistics.sk

1.3.1. Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Veľký Biel bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Veľký Biel 1.1.	2195	2203	2230	2174	2219	2285	2314	2277	2338	2356	2370
Veľký Biel 30.6.	2194	2213	2196	2198	2244	2288	2323	2308	2347	2363	2399
Veľký Biel 31.12.	2203	2230	2174	2219	2285	2314	2361	2338	2356	2370	2427
muži	991	1012	1045	1065	1074	1104	1121	1120	1141	1149	1171
ženy	1203	1201	1151	1133	1170	1184	1202	1188	1206	1214	1228
Index	-	1,012	0,975	1,021	1,030	1,013	1,020	0,990	1,008	1,006	1,024
Priemer Ix											1,010

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov vzrástol o 10,16 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 1,010, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,10 %. V roku 2006 bol zaznamenaný pokles o 56 obyvateľov a nasledujúci rok 2007 bol zaznamenaný nárast o 45 obyvateľov. K poklesu obyvateľov došlo len v rokoch 2006 až 2011.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je vysoko nad úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2004 dosiahla hustota hodnotu 215,92 a do roku 2014 stúpla na hodnotu 236,05.

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územia a rok

Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SR	109,77	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51
okr. Senec	150,73	153,96	157,18	162,05	168,01	174,2	180,71	184,45	190,99	197,35	204,47
Obec Veľký Biel	215,92	217,79	216,12	216,32	220,84	225,17	228,62	227,09	230,98	232,56	236,05

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Veľký Biel.

Prirodzený prírastok

Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HMPP	0,87	1,19	1,18	2,79	3,59	4,79	5,66	5,95	5,79	5,00	6,21
prirodzený prírastok	-20	-5	-6	8	-10	-10	13	5	-5	-7	-4
hrubá miera pr. prí.	-9,12	-2,26	-2,73	3,64	-4,46	-4,37	5,6	2,17	-2,13	-2,96	-1,67

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov len v roku 2007, 2010, 2011. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2008.

1.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Veľký Biel. V medzročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2010, kedy hrubá miera dosiahla 14,18. Do roku 2014 klesol tento počet na 13,56. V súčasnosti je v obci vyrovnaný trend, aj keď vývoj počtu narodených v obci ovplyvnila ekonomická kríza. Pokles pôrodnosti sa znížil práve v roku 2009, kedy sa začali naplno prejavovať následky. Od tohto roku ale pôrodnosť zaznamenala nárast až do roku 2011. V roku 2014 bolo v obci 23 živonarodených detí.

Počet živonarodených

Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HM	10,32	10,74	10,52	11,63	12,06	13,3	14,18	13,53	13,82	13,36	13,56

narodení	11	17	27	23	25	17	27	28	22	27	23
živonarodení	11	17	27	23	25	17	27	28	22	27	23
hrubá miera živorod.	5,01	7,68	12,3	10,46	11,14	7,43	11,62	12,13	9,37	11,43	9,59

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje mierny pokles. V obci nie je možné identifikovať trend. Najviac potratov bolo evidovaných v roku 2005 a 2006.

Počet potratov											
Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HM	3,76	3,12	2,81	3,53	2,75	2,76	2,63	2,67	2,52	2,77	2,72
potratovosť	6	9	9	6	7	3	3	4	4	2	6
hrubá miera potratovosti	2,73	4,07	4,1	2,73	3,12	1,31	1,29	1,73	1,7	0,85	2,5
index potratovosti	54,55	52,94	33,33	26,09	28	17,65	11,11	14,29	18,18	7,41	26,09
ukončené tehotenstvá	17	26	36	29	32	20	30	32	26	29	29
hrubá miera uk. tehot.	7,75	11,75	16,39	13,19	14,26	8,74	12,91	13,87	11,08	12,27	12,09

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s menšími, či väčšími výkyvmi v priebehu obdobia. Počet kolíše okolo 8,54 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2005. V prípade obce Veľký Biel sa počet zomretých vyvíja náhodne. Kým v roku 2004 bolo evidovaných 14,13 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2014 to bolo 11,26 zomretých na 1000 obyvateľov. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2008. Väčší počet obyvateľov umrelo aj v rokoch 2004, 2006 a 2013.

Počet zomretých											
Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HM	9,46	9,55	9,33	8,83	8,47	8,52	8,52	7,58	8,03	8,36	7,35
zomretí	31	22	33	15	35	27	14	23	27	34	27
hrubá miera úmrtnosti	14,13	9,94	15,03	6,82	15,6	11,8	6,03	9,97	11,5	14,39	11,26

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok v okrese pozitívny trend. V obci bolo negatívne saldo zaznamenané len v roku 2006. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2008 a to 76 obyvateľov.

Saldo sťahovania											
Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HM	17,27	20,49	22,2	31,19	33,8	29,77	36,2	30,37	27,6	27,2	32,3
migračné saldo	28	32	-50	37	76	39	34	56	23	21	61
hr. miera migr. salda	12,76	14,46	-22,8	16,83	33,87	17,05	14,64	24,27	9,8	8,89	25,43

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Veľký Biel. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
prisťahovaní	61	61	87	63	111	90	77	101	71	67	112
vystáňovaní	33	29	137	26	35	51	43	45	48	46	51

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V sledovanom období postupne počet vystáňovaných narastá. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2006 a 2009 a v roku 2014. V roku 2014 počet vystáňovaných stúpol na hodnotu 51. Najväčší počet prístáňovaných bol zaznamenaný v roku 2014 kedy sa do obce prístáňovalo celkovo 112 obyvateľov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HM	18,14	21,68	23,39	33,99	37,39	34,55	41,85	36,32	33,39	32,2	38,51
celkový prírastok	8	27	-56	45	66	29	47	61	18	14	57
hrubá miera celk. pr.	3,65	12,2	-25,5	20,47	29,41	12,67	20,23	26,44	7,67	5,92	23,76

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný, pozitívny trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2008, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 66. K jedinému úbytku došlo v roku 2006, kedy klesol počet obyvateľov o 56.

1.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Veľký Biel. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2004 pripadalo 4,96. Do roku 2014 mierne vzrástol počet na 5,14.

Počet sobášov											
Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HM	4,96	5,2	4,65	5,54	5,41	4,91	4,77	4,5	5,38	4,72	5,14
sobášnosť	13	14	14	8	12	6	6	7	11	11	14
hrubá miera sobášnosti	5,93	6,33	6,38	3,64	5,35	2,62	2,58	3,03	4,69	4,66	5,84

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia aj nižšia ako v prípade okresu. Najväčší počet sobášov bol v obci evidovaný v roku 2005, 2006 a 2014. V prípade rozvodovosti boli hodnoty takmer počas celého obdobia pod úrovňou okresu. K najvyššiemu počtu došlo v roku 2005, 2006 a 2014. Vo všeobecnosti však možno povedať, že uvedené štatistiky sú počas väčšiny rokov sledovaného obdobia pod okresnou úrovňou.

Počet rozvodov											
Obec Veľký Biel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Senec HM	1,7	2,54	2,72	2,86	2,03	2,97	2,41	2,56	3,1	2,93	1,78
rozvodovosť	4	7	6	6	4	5	3	8	9	6	3
hrubá miera roz.	1,82	3,16	2,73	2,73	1,78	2,19	1,29	3,47	3,83	2,54	1,25
index rozvodovosti	30,77	50	42,86	75	33,33	83,33	50	114,3	81,82	54,55	21,43

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.7. Veková štruktúra

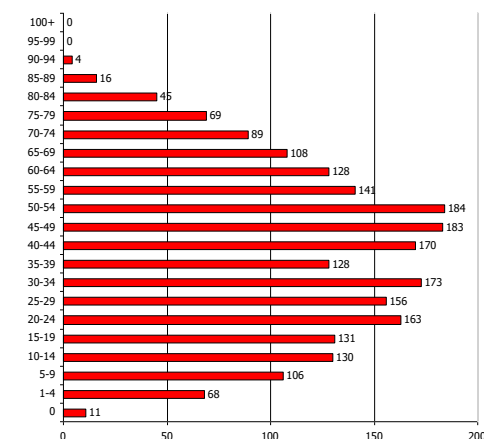
Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014

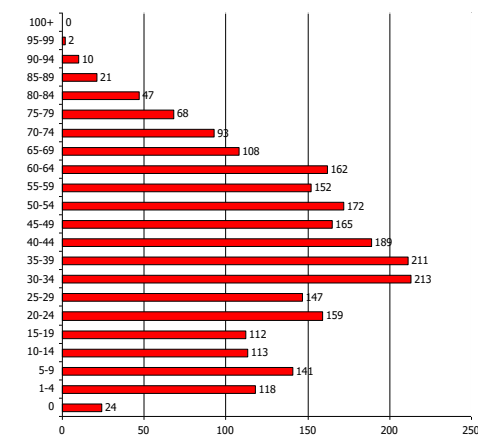
Spolu	2203	2230	2174	2219	2285	2314	2361	2338	2356	2370	2427
0	11	17	27	23	27	18	27	28	22	29	24
1-4	68	60	74	86	95	114	109	113	111	106	118
5-9	106	105	96	97	105	103	107	122	135	143	141
10-14	130	123	113	111	112	116	115	105	104	106	113
15-19	131	136	142	142	159	155	144	119	114	110	112
20-24	163	164	158	152	143	135	143	157	160	164	159
25-29	156	160	185	196	203	185	182	163	155	141	147
30-34	173	168	159	164	173	188	205	212	216	218	213
35-39	128	146	163	175	185	205	199	180	190	198	211
40-44	170	164	145	139	149	152	169	173	181	173	189
45-49	183	190	158	159	157	172	169	159	154	162	165
50-54	184	184	189	180	174	157	160	152	155	162	172
55-59	141	148	138	147	151	171	177	175	164	166	152
60-64	128	123	110	115	122	114	121	140	142	145	162
65-69	108	109	109	112	107	107	101	99	111	105	108
70-74	89	91	79	78	82	85	86	94	94	94	93
75-79	69	74	73	79	72	65	68	61	61	61	68
80-84	45	40	33	38	45	47	51	52	53	48	47
85-89	16	22	17	20	17	17	15	21	17	25	21
90-94	4	6	6	5	5	6	10	11	14	13	10
95-99	0	0	0	1	2	2	3	2	2	1	2
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

2004

2014

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 30 až 39. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Veľký Biel.

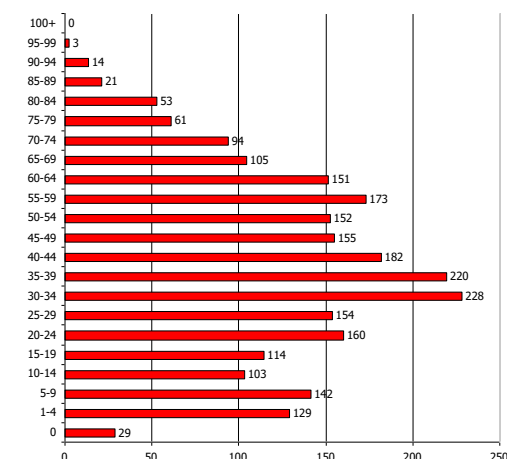
Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2025 by mal počet obyvateľov stúpnuť na 2674.

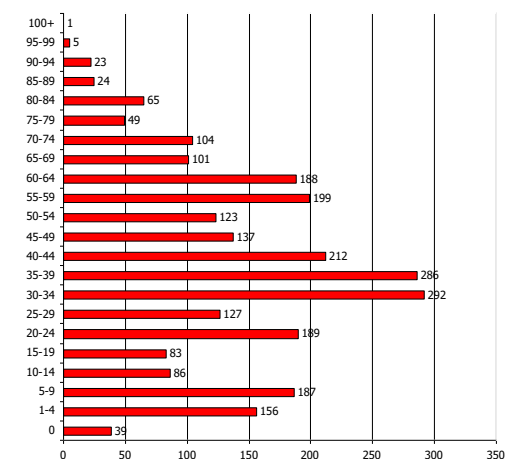
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu	2442	2465	2488	2511	2535	2558	2581	2604	2627	2651	2674
0	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1-4	129	132	135	137	140	143	145	148	151	153	156
5-9	142	146	151	155	160	164	169	173	178	182	187
10-14	103	101	100	98	96	95	93	91	89	88	86
15-19	114	111	108	105	102	99	96	92	89	86	83
20-24	160	162	165	168	172	174	177	180	183	186	189
25-29	154	151	149	146	143	140	138	135	132	130	127
30-34	228	234	241	247	253	260	266	273	279	285	292
35-39	220	226	233	240	246	253	259	266	273	279	286

40-44	182	185	188	191	194	197	200	203	206	209	212
45-49	155	153	151	150	148	146	144	142	140	139	137
50-54	152	150	147	144	141	138	135	132	129	126	123
55-59	173	176	178	181	183	186	189	191	194	196	199
60-64	151	155	159	162	166	170	173	177	181	184	188
65-69	105	104	104	103	103	103	102	102	102	101	101
70-74	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104
75-79	61	60	59	57	56	55	54	53	51	50	49
80-84	53	54	55	56	58	59	60	61	63	64	65
85-89	21	21	22	22	22	23	23	23	24	24	24
90-94	14	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
95-99	3	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

2015

2025

Ďalšie demografické charakteristiky

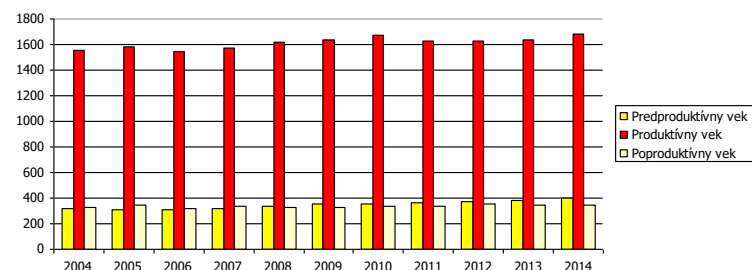
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný mierny nárast. Za 11 ročné obdobie stúpol počet obyvateľov o 18. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 25,71 %. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast o 125 obyvateľov.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	315	305	310	317	339	351	358	368	372	384	396
Produktívny vek	1557	1583	1547	1569	1616	1634	1669	1630	1631	1639	1682
Poproduktívny vek	331	342	317	333	330	329	334	340	353	347	349

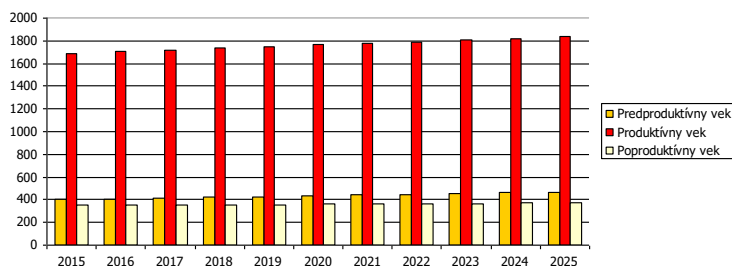
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu v každej vekovej skupine.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov v skupine poproduktívneho, produktívneho aj predproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	403	409	417	422	429	436	442	448	455	461	468
Produktívny vek	1689	1703	1719	1734	1748	1763	1777	1791	1806	1820	1836
Poproduktívny vek	351	351	354	354	357	361	362	364	367	370	372

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej (63,92 %) a k maďarskej národnosti – 29,62 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,72 %) a nemecká národnosť (0,34 %). S nezistenou národnosťou je v obci 1,69 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1515	63,92
Maďarská	702	29,62
Nezistená	40	1,69
Nemecká	8	0,34
Česká	17	0,72
Ostatné	11	0,46
Rusínska	2	0,08

Zdroj: www.statistics.sk

1.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2005 do roku 2015 o 69,84 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na najvyššej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slovenská republika	251,18	285,97	320,43	352,22	350,61	348,95	361,77	366,34	369,92	390,13	422,83
Bratislavský kraj	326,23	381,30	407,87	465,57	441,32	442,79	452,51	468,54	486,75	509,32	554,09
Trnavský kraj	253,60	285,97	335,43	367,58	359,39	373,21	376,65	384,57	387,67	419,90	440,17
Trenčiansky kraj	242,18	282,85	309,81	338,55	347,04	355,47	364,55	370,95	375,67	403,21	440,72
Nitriansky kraj	254,03	285,27	321,72	349,13	345,28	343,98	361,81	352,16	353,67	384,80	412,30
Žilinský kraj	241,15	277,14	307,21	336,53	345,47	337,53	356,26	367,01	362,08	372,15	395,15
Banskobystrický kraj	241,98	276,04	309,99	331,48	323,81	335,25	349,62	353,07	355,83	368,72	420,93
Prešovský kraj	222,83	247,53	287,54	309,19	327,03	305,47	327,08	327,65	328,33	344,31	359,36
Košický kraj	243,71	269,57	304,87	340,95	331,15	322,07	330,44	333,77	337,33	350,93	393,01

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (70,43 €) a bývanie (cca. 82,77 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva mesta) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže, hlavné pracovné trhy sa nachádzajú mimo mesta – hlavne v meste Bratislava.

Čisté peňažné výdavky (od r. 2005) v eurách											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spolu	313,69	350,65	405,08	416,82	384,52	392,98	400,89	409,28	421,94	420,62	436,27
Potraviny a nealko. nápoje	70,90	73,64	79,94	82,51	75,25	76,16	78,38	81,92	86,65	87,85	70,43
Alkoholické nápoje a tabak	9,01	8,99	9,79	8,83	8,32	10,43	10,53	10,36	10,94	11,14	11,72
Odievanie a obuv	19,21	20,85	21,74	25,41	20,04	21,52	19,17	18,48	19,12	19,35	21,22
Bývanie, voda, elektr., plyn ...	61,25	71,54	76,51	77,14	73,60	78,15	80,08	81,94	84,69	85,16	82,77
Nábytok, bytové vybavenie...	11,21	16,22	21,96	17,11	18,60	12,71	14,50	11,69	12,14	12,21	21,49
Zdravotníctvo	9,71	9,29	10,66	13,41	9,68	12,09	11,48	14,96	15,52	15,85	11,92
Doprava	23,41	24,49	39,31	26,25	32,97	30,47	29,64	33,85	33,28	31,92	44,03
Pošty a telekomunikácie	13,52	17,68	19,49	21,24	20,73	20,22	19,18	20,24	20,25	19,98	23,30
Rekreácia a kultúra	23,27	32,88	34,77	47,91	37,02	37,40	42,57	39,03	39,59	38,43	30,90
Vzdelávanie	2,41	3,26	3,98	2,64	3,05	1,88	1,74	1,80	1,94	1,57	2,46
Hotely, kaviarne a reštaurácie...	13,72	14,67	15,93	20,29	19,85	18,86	20,72	20,66	21,50	22,25	22,32
Rozličné tovary a služby	29,02	29,37	30,74	25,43	23,37	24,56	23,94	21,55	21,93	21,25	29,28
Ostatné výdavky	27,05	27,77	40,24	48,65	42,04	48,55	48,95	52,80	54,38	53,66	64,42

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie, alkohol, nábytok a zdravotníctvo, čo môže súvisieť aj so zložením obyvateľstva (posun k stredným vekovým ročníkom). Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na rozličné tovary a ostatné výdavky.

1.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v rozhodujúcom okamihu sčítania v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľia, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považovali aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku k 2004 a 2014				
Vek	2004	2014	rozdiel 2014 -2004	
15-19		131	112	-19
20-24		163	159	-4
25-29		156	147	-9
30-34		173	213	40
35-39		128	211	83
40-44		170	189	19
45-49		183	165	-18
50-54		184	172	-12
55-59		141	152	11
60-64		128	162	34

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V porovnaní s údajmi za rok 2004, došlo k zníženiu počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva len vo vekovej skupine od 15 do 29 rokov a 45 až 54 rokov. Možno predpokladať, že trend vo vývoji počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva bude pokračovať aj v súčasnom decéniu. Z hľadiska dochádzky za

prácou bolo zamestnaných mimo obce až 980 obyvateľov. Z hľadiska sektorov bolo najviac obyvateľov zamestnaných v terciárnom sektore. Sekundárny sektor bol zastúpený počtom 273 obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Veľký Biel	1188	980	36	273	795	820
Malý Biel	265	212	9	57	185	190
Veľký Biel	923	768	27	216	610	630

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

1.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Veľký Biel podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (71,31 %). Celkovo 13,84 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Rímskokatolícke	1690	71,31	
Bez vyznania	328	13,84	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	69	2,91	
Gréckokatolícke	10	0,42	
Evanjelická cirkev metodistická	9	0,38	
Ostatné	8	0,34	
Pravoslávna cirkev	5	0,21	
Kresťanské zbory	8	0,34	
Reformovaná kresťanská cirkev	16	0,68	
Apoštolská cirkev	5	0,21	
Ústredný zväz židovských nábož. obcí	1	0,04	
Cirkev československá husitská	1	0,04	
Nezistené	154	6,50	

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 6,50 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia gréckokatolíckeho a evanjelického vierovyznania.

1.4. Vzdelanie a zamestnanosť

1.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V obci Veľký Biel majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so základným vzdelaním (16,67 %) a úplným stredným odborným vzdelaním – 15,70 %. Obyvatelia bez školského vzdelania boli zastúpení 14,73 %. Obyvatelia bez vzdelania pripadali hlavne na školopovinné deti a deti predškolského veku. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa tvorili 11,43 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
Vek	abs.	%	
úplné stredné odborné (s maturitou)	372	15,70	
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	271	11,43	
bez školského vzdelania	349	14,73	
učňovské (bez maturity)	311	13,12	
základné	395	16,67	
stredné odborné (bez maturity)	248	10,46	
úplné stredné všeobecné	104	4,39	
nezistené	43	1,81	

úplné stredné učňovské (s maturitou)	91	3,84
vysokoškolské bakalárske	39	1,65
vyššie odborné vzdelanie	39	1,65
doktorandské	42	1,77

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2015

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra pozitívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

1.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

1.4.3. Štruktúra zamestnanosti v obci

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne obchod, doprava a priemyselná výroba. Silne zastúpené je aj školstvo a verejná správa. Od roku 2009 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne zvýšil (14,0 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade vzdelávania.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v %					
	2010	2011	2012	2013	2014
Pol'nohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3,0	2,8	1,5	2,3	2,2
Priemysel spolu	8,4	12,0	9,9	15,2	15,4
Ťažba a dobývanie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Priemyselná výroba	7,7	11,1	9,2	13,7	14,0
Dodávka vody, čistenie a odvod ...	0,5	0,6	0,8	1,1	1,3
Stavebníctvo	6,3	5,3	4,4	3,7	4,2
Veľkoobchod a maloobchod; oprava ...	28,8	35,0	27,0	27,4	28,4
Doprava a skladovanie	24,8	12,2	24,8	27,2	27,8
Ubytovacie a stravovacie služby	2,2	2,7	2,9	1,2	0,6
Informácie a komunikácia	0,5	0,6	0,6	1,5	1,9
Finančné a poisťovacie činnosti	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1,3	1,5	1,3	1,2	1,1
Odborné, vedecké a technické činnosti	7,5	6,0	8,4	5,7	3,9
Administratívne a podporné služby	1,8	6,6	6,1	2,8	1,6
Verejná správa a obrana; povinné ...	8,2	7,1	5,2	4,9	5,1
Vzdelávanie	7,3	7,0	4,8	3,8	4,1
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1,6	1,8	1,7	1,5	1,4
Umenie, zábava a rekreácia	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Ostatné činnosti	1,7	2,0	1,5	1,4	1,3

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v službotvornom sektore a sekundárnom sektore – výroba.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Veľký Biel	1188	980	36	273	795	820
Malý Biel	265	212	9	57	185	190
Veľký Biel	923	768	27	216	610	630

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Veľký Biel. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 980 obyvateľov, čo tvorí 82,49 %.

1.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

1.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2014 bolo v obci evidovaných 98 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 5,8 %.

Nezamestnaní v obci											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Veľký Biel											
nezamestnaní	72	61	77	62	38	68	107	99	101	103	98
z toho ženy	35	28	32	24	16	37	43	60	53	43	48
Produktívny vek	1557	1583	1547	1569	1616	1634	1669	1630	1631	1639	1682
Miera nezamestnanosti	4,6	3,9	5,0	4,0	2,4	4,2	6,4	6,1	6,2	6,3	5,8

Zdroj: ÚPSVAR, 2004-2014

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Bratislavský kraj	3,39	2,60	2,29	1,98	2,27	4,36	4,63	5,41	5,72	6,17	6,13
Okres Senec	3,84	3,27	3,18	2,70	2,36	5,05	5,71	6,27	6,78	6,30	6,22
Muži	3,25	2,83	2,79	2,42	1,96	4,96	5,26	5,41	6,04	5,89	5,43
Ženy	4,56	3,81	3,65	3,03	2,84	5,15	6,25	7,29	7,67	6,77	7,15

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2014 dosiahla úroveň 7,15 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2012 (7,67 %).

1.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a rizikóvu skupinu od 25 do 34 rokov. V tejto skupine podiel pomaly narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2014 klesol podiel na 17,08 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %											
Okr. Senec	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	23,23	23,16	21,65	19,77	16,95	20,37	16,33	16,63	17,71	18,35	17,08
25-34	21,67	24,07	24,29	22,69	28,06	25,64	25,81	27,59	27,90	26,65	25,77

35-49	33,00	33,43	35,27	32,45	32,19	31,91	32,44	32,62	32,63	33,07	35,21
50 a viac	22,09	19,34	18,80	25,10	22,79	22,08	25,41	23,16	21,77	21,93	21,95

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

1.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

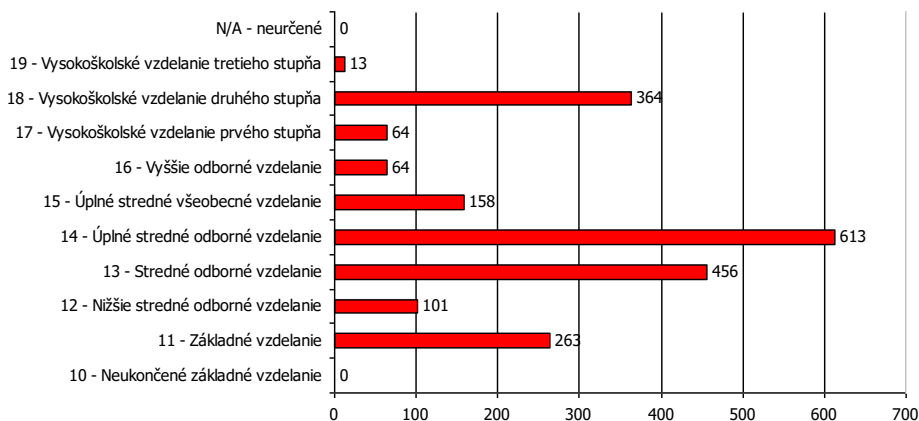
Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zákl. a bez vzdel.	13,7	13,5	25,7	23,4	17,7	11,7	11,0	12,0	8,9	9,3	7,5
Nižšie stredné	26,7	27,5	28,5	28,4	25,0	33,7	29,7	23,0	22,6	22,0	20,0
Úplné stredné	50,0	42,1	34,0	34,8	46,0	44,8	38,8	45,5	51,6	46,7	47,0
Vysokoškolské	9,3	16,4	11,8	13,5	11,3	10,4	20,6	19,9	16,8	22,0	26,0

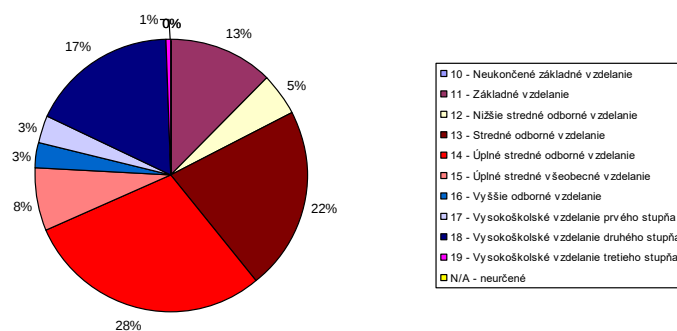
Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 7,5 %.

Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu, nakoľko zamestnávatelia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce. V tejto kategórii nemožno prehliadnuť rómske etnikum s vysokou nezamestnanosťou, nízkou vzdelanostnou úrovňou (Šed'ová, M., s.30, 2010). Za rizikovú skupinu (uchádzačov o zamestnanie) UoZ najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných (uchádzačov o zamestnanie) UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

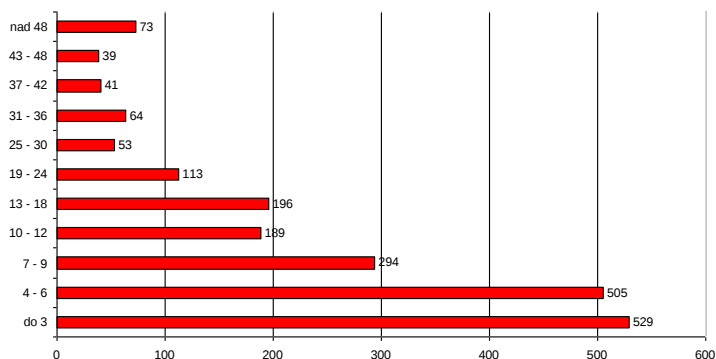
Zdroj: ÚPSVaR, 2016, Štruktúra UoZ (stav ku koncu mesiaca) podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania v SR.

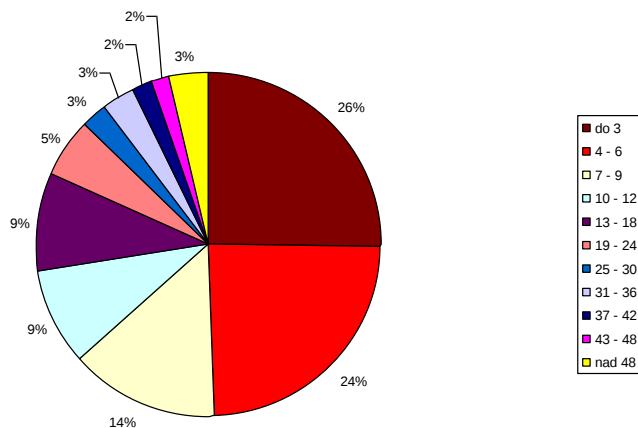
Zdroj: ÚPSVaR, 2016, Štruktúra UoZ (stav ku koncu mesiaca) podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania v SR v %.

1.5.4. Dĺžka evidencie

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 0 do 3 mesiacov a v skupine od 4 do 6 mesiacov.

Zdroj: ÚPSVaR SR, 20016, Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: ÚPSVaR SR, 20016, Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie v %

Tretou najväčšou skupinou je skupina od 7 do 9 mesiacov. Dominancia krátkodobej nezamestnanosti je spôsobná blízkou alokáciou hlavného pracovného trhu v rámci SR a to hlavného mesta Bratislava.

1.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Obec spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP). Obec spolupracuje s UPSVR Senec.

1.5.6. Aktivačná činnosť

Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Nasledujúca tabuľka prezentuje počty aktivačných príspevkov na aktivačných pracovníkov v okrese k decembru roka.

Aktivačné príspevky												
o. Senec	A1a	A1b	A1c	A2a	A2b	A2c1	A2c2	A2c3	A3a	A3b	A4	
2011	0	0	0	2	2	3	3	0	0	0	0	
2012	0	0	0	3	0	2	6	0	0	0	0	
2013	0	0	0	0	2	4	1	0	1	0	0	
2014	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
2015	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0	

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

A1a – pre občana, ktorý je zamestnaný a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní (§12 ods.3 písm.a)

A1b - AP pre občana, ktorý je zamestnaný a zúčastňuje sa na rekvalifikácii (§12 ods.3 písm.b)

A1c - AP pre občana, ktorý je zamestnaný a zúčastňuje sa MOS alebo dobrovoľných prác (§12 ods.3 písm.c)

A2a - AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zam (§12 ods.4 písm.a)

A2b - AP pre občana, ktorý je v evid.o uchádzačov o zamestnanie a zúčastňuje sa na rekvalifik. (§12 ods.4 písm.b)

A2c - AP pre občana, ktorý je v evidencii o uchádzačov o zamestnanie a zúčastňuje sa na MOS (§12 ods.4 písm.c)

A3a - AP pre občana, ktorý bol dlhodobo nezamestnaný a zamestnal sa (§12 ods.9)

A3b - AP pre občana, ktorý bol dlhodobo nezamestnaný a začal vykonávať SZČ (§12 ods.10)

A4 - AP pre občana v HN, ak študuje na str. alebo vysokej škole a vypláca sa mu rodičovský príspevok. (§12 ods.5)

1.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

1.6.1. ŤZP občania

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40%. Telesne a zdravotne postihnutý jedinec je jedinec s chybou pohybového a oporného ústrojenstva alebo poškodením nervového ústrojenstva, ak sa prejavuje porušenou hybnosťou a jedinec v stave choroby alebo zdravotného oslabenia. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu ochranných príspevkov (ZP a iných) od roku 2011 ku koncu roka.

Ochranné príspevky													
o. Senec	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O6a	O6b	O6c	O7	OD1	OT	
2011	206	22	0	1	4	30	0	0	0	5	0	0	
2012	163	21	0	1	3	32	0	0	0	2	0	0	
2013	126	19	0	1	5	0	21	0	2	4	0	0	
2014	67	12	0	0	4	0	29	0	4	0	1	1	
2015	40	13	0	0	4	0	24	0	3	1	0	0	

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

O1 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá dosiahla vek potrebný na nárok na starobný dôchodok (§7 písm. a)

O2 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá je invalidná z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (§7 písm. b)

O3 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá je osamelým občanom, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 31 týždňov veku dieťaťa (§7 písm. d)

O4 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa osobne, každodenne a riadne stará o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie (§7 písm. e)

O5 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa osobne, každodenne a riadne stará o občana s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie (§7 písm. ...)

O6,O6a,O6b,O6c - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, úraz alebo

O7 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa zúčastňuje na resocializačných programoch v resocializačnom stredisku pobytovou formou, v rámci ktorých si ...

OD1 - Ochranný príspevok pre rodičov dieťaťa do 1 roku veku (§11 ods.2 písm.c2)

OT - Ochranný príspevok pre tehotnú ženu (§11 ods.2 písm.c1)

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2011).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2012).

1.6.2. Opatrovaní

Opatrovaní sú občania odkázaní na opatrovateľskú službu. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Obec Veľký Biel poskytuje občanom opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, opatrovateľskú službu občanom obce. Je to terénna forma sociálnej služby v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľská služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v Veľkom Bieli, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- donáška uhlia, dreva,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

1.6.3. Osoby v kríze

V súčasnosti obec nemá azylové ubytovanie. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda prepustencov z výkonu trestu, ľudí bez domova, osoby závislé na drogách a alkohole, týrané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď..

V obci môžu vyžadovať azylové ubytovanie hlavne osoby, ktoré sú vystavené domácejmu násiliu v súvislosti s alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou.

1.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu poberateľov dávok v okrese Senec (k decembru roka).

Počet poberateľov vybraných sociálnych dávok podľa regiónov						
o. Senec	PHN a PkD	PHN - UoZ	PnD	RP	PPnaK	PPnaO
2011	552	0	9 252	2 106	1 595	480
2012	520	210	9 501	2 253	1 611	494
2013	541	201	9 847	2 336	1 587	513
2014	330	109	10 314	2 517	1 568	494
2015	250	78	10 687	2 569	1 506	486

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

PHN a PkD - pomoc v hmotnej núdzi a príspevky k dávke

PHN - UoZ - pomoc v hmotnej núdzi - dávka a príspevky pre uchádzačov o zamestnanie

PPnaK - peňažné príspevky na kompenzáciu pre ťažko zdravotne postihnutých občanov

PnD - prídavok na dieťa

RP - rodičovský príspevok

PPnaO - peňažné príspevky na opatrovanie

Celková výška vyplatených dávok je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Čerpanie FP v eurách						
o. Senec	PHN a PkD	PHN - UoZ	PnD	RP	PPnaK	PPnaO
2011	36 141	0	319 475	422 750	105 756	62 900
2012	36 459	18 787	337 379	440 542	99 946	67 144
2013	38 504	17 459	360 129	467 812	99 022	70 122
2014	24 959	9 569	386 245	513 000	113 903	65 614
2015	19 561	6 964	402 218	523 682	105 845	62 756

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

PHN a PkD - pomoc v hmotnej núdzi a príspevky k dávke

PHN - UoZ - pomoc v hmotnej núdzi - dávka a príspevky pre uchádzačov o zamestnanie

PPnaK - peňažné príspevky na kompenzáciu pre ťažko zdravotne postihnutých občanov

PnD - prídavok na dieťa

RP - rodičovský príspevok

PPnaO - peňažné príspevky na opatrovanie

Posledná tabuľka prezentuje vývoj vyplatených ochranných príspevkov v okrese. Ich vývoj je rovnomerný s klesajúcim trendom u všetkých skupín ochranných príspevkov.

Ostatné príspevky a dávky								
o. Senec	Ba, Bb	Ba1,Bb	Ba2,Bb	Ba3,Bb	Bc	T	DRD	DPPD
2011	125	0	0	0	179	5	2	28
2012	123	0	0	0	139	1	5	29
2013	1	102	8	2	109	2	5	39
2014	0	103	7	0	0	0	0	36
2015	0	77	5	0	0	0	2	30

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

ZSn - príspevok na zdravotnú starostlivosť

Ba a Bb - príspevok na bývanie vlastníkom bytu, rod.domu, ktorý uhrádza náklady spojené s bývaním (§ 13 ods.3 písm.a,b)

Ba1,Bb - Občan v hmotnej núdzi je vlastníkom bytu, alebo vlastníkom rodinného domu.

Ba2,Bb - Občan v hmotnej núdzi je nájomcom bytu, alebo nájomcom rodinného domu, alebo nájomcom obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie.

Ba3,Bb - Občan v hmotnej núdzi má doživotné právo užívania.

Bc - príspevok na bývanie pre poberateľa dôchodkovej dávky, ktorý dovŕšil 62 rokov veku (§ 13 ods.7)

DRD - dávka rodičom dieťaťa do 1 roku veku (§ 10 ods.5)

T - dávka tehotnej žene (§ 10 ods.3)

DPPD - dávka pre dieťa plniace si povinnú školskú dochádzku (§ 10, ods.9)

V obci Veľký Biel významná skupina poberateľov dávok v hmotnej núdzi spadá do sociálne ohrozenej skupiny. V dôsledku slabých pracovných návykov si táto skupina vyžaduje osobitný prístup založený na väčšom motivovaní.

1.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Obec Veľký Biel je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších zmien a doplnkov. Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a obec vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 23,52 € mesačne (od 1.januára 2014). Obec Veľký Biel zriadilo osobitný účet rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Obec Veľký Biel pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo obci. Zákom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčasť na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťaťa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – Senec, v ktorom má rodič dieťaťa trvalý pobyt. Toto oznámenie škola zašle do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca. Kópiu tohto oznámenia zašle škola aj Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení.

1.7. Analýza verejných sociálnych služieb

1.7.1. Sociálne služby

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom obce Veľký Biel.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Senec.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Senec	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zariadení	7	8	8	7	10	11	16	14	19	21	21
Počet miest k 31.12 spolu	285	297	236	170	188	276	325	288	388	493	478
P.m. v domov. seniorov	40	40	41	40	39	0	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre pos. dosp.	147	148	81	18	55	82	129	52	101	219	203
P.m. v DSS pre postih. deti	8	0	25	28	10	10	10	10	11	38	18
P.m. v detských domovoch	60	53	53	53	53	103	84	78	77	79	83
P.m. v zar. pre seniorov	0	0	0	0	0	51	46	73	154	122	149

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Opatrovateľská služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom vo Veľkom Bieli, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- donáška uhlia, dreva,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

V obci chýba zariadenie poskytujúce sociálne služby.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	151	155	159	162	166	170	173	177	181	184	188
65-69	105	104	104	103	103	103	102	102	102	101	101
70-74	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104
75-79	61	60	59	57	56	55	54	53	51	50	49
80-84	53	54	55	56	58	59	60	61	63	64	65
85-89	21	21	22	22	22	23	23	23	24	24	24
90-94	14	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
95-99	3	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

1.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným

postihnutím) alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Zdravotná posudková činnosť

Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“). Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní zdravotnej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

1.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. Sústava škôl v obci Veľký Biel je tvorená materskou a základnou školou, tým sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie do hierarchického systému. V zmysle Zákona č. 29/1984 Zb. § 5, § 6 základná škola poskytuje základné vzdelanie; žiaci nadobúdajú základné vedomosti, zručnosti a postoje v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Materská škola zabezpečuje a vytvára podmienky na predškolskú výchovu a vzdelávanie detí vo veku od 3 do 6 rokov (výnimočne i od 2 rokov) a ich prípravu pre vstup do 1. ročníka základnej školy. Vo všeobecnosti má sociálny akcent s umožnením rodičov zapojiť sa do produktívnej činnosti. Základná škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium. Činnosť základnej školy má nesporný vplyv na vyvážený rozvoj v obci. Zároveň dôležitým predpokladom pre rozvoj regiónu je stabilizácia ekonomicky produktívnych ľudí a vytvorenie podmienok pre život a prácu v regióne. Kvalitný výchovno-vzdelávací proces zabraňuje odlivu ekonomicky aktívnych obyvateľov z regiónu do centralizovaných aglomerácií miest.

Materská škola

Materská škola Senecká 1, 900 24 Veľký Biel (ďalej len „materská škola“) je od 1. septembra 2016 štvortriednou materskou školou s celodennou starostlivosťou. Štyri triedy so šatňami, sociálnymi zariadeniami a jedálňou sa nachádzajú v dvojpodlažnej budove v centre obce. Hlavnú budovu materskej školy tvoria dve poschodia. Na prvom poschodí s malou vstupnou halou a chodbou, ktorá súčasne slúži ako šatňa sa nachádzajú dve triedy, umývárne s WC a výdajňa jedla s jedálňou. Strava sa dováža zo školskej jedálne pri ZŠ a MŠ Veľký Biel. Na druhom poschodí budovy sa nachádzajú dve triedy, umývárne s WC, kancelária riaditeľa školy, kabinet pomôcok a sklad . Všetky triedy slúžia súčasne aj ako spálne, majú samostatný vchod, sú zrekonštruované, funkčne členené na záujmové a hravé centrá. Okolie materskej školy tvorí rozľahlý školský dvor s trávnatým porastom, listnatými a ihličnatými stromami. Pre účely výučbových, pohybových, športových a relaxačných aktivít je školský dvor vybavený krytým pieskoviskom, kĺzačkou a drevenou zostavou detského záhradného náradia s lezeckou stenou, lanom a hojdačkami, v jarných a letných mesiacoch aj trampolínou. Materská škola realizuje celodennú plnohodnotnú, organizovanú, systematickú, detailne cieľavedomú edukáciu a socializáciu detí spravidla od troch do šiestich rokov a detí s odloženou povinnou školskou dochádzkou a vyberá si také stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti, aby sa zachovala spontánnosť a prirodzenosť detského učenia sa. Výučbovým jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky (1.2.2016, http://www.msvelkybiel.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=84&Itemid=59).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2004 do roku 2014.

Materská škola											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	46	54	39	41	55	71	76	77	78	64	62
MŠ - štátne - triedy	2	2	2	2	3	4	4	4	4	3	3
MŠ - štátne - učitelia	4	4	4	4	5	8	8	8	8	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Školský vzdelávací program „Zvedavých chrobáčikov“, vypracovaný na podmienky a edukačné potreby detí našej materskej školy je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s príslušným Štátnym vzdelávacím programom ISCED 0- predprimárne vzdelávanie. Učitelia i deti materskej školy majú k dispozícii kvalitnú a priebežne aktualizovanú detskú i odbornú učiteľskú knižnicu. Po zavedení internetového pripojenia, zakúpenia informačnej, výpočtovej techniky a kopírovacej techniky majú všetky pedagogické zamestnankyne materskej školy možnosť využívať tieto technológie na prípravu, či profesijný rast. Technické vybavenie materskej školy sa zlepšilo aj prostredníctvom projektu „Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania“, pričom bola materskej škole poskytnutá didaktická a výpočtová technika a v troch uplynulých školských rokoch bolo z príspevkov MŠ SR na výchovu a vzdelávanie detí, ktoré majú jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky toto technické vybavenie vylepšené zabezpečením kvalitných interaktívnych tabulí s výučbovými softvérmi a digitálnych hračiek Bee-Bot včielok a easi speak mikrofónov do všetkých štyroch tried. Na základe týchto skutočností môže materská škola pri plnení Školského vzdelávacieho programu „Zvedavých chrobáčikov“ uplatňovať prierezovú tému „informačno-komunikačné technológie“. Výchovu a vzdelávanie detí materskej školy zabezpečuje 8 pedagogických zamestnancov a prevádzku zabezpečujú 2 prevádzkové zamestnankyne (http://www.msvelkybiel.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=84&Itemid=59).

Základné školstvo

Základná škola má desať kmeňových učební, jednu odbornú učebňu pre výučbu prírodovedných predmetov - Laboratórium, jednu odbornú učebňu pre výučbu výtvarnej výchovy – Ateliér a odbornú učebňu na výučbu informatiky – Informatika. Všetky učebne školy sú zariadené novým školským nábytkom, vo všetkých učebniach sú nové keramické tabule na popis fixkou, nové žalúzie, nové umývadlá a batérie, nové dvere. V každej z učební je počítač, pripojenie na internet, vizualizér, dataprojektor a premietacie plátno. Všetky kmeňové triedy na I. stupni majú okrem keramickej aj interaktívnu tabuľu. Všetky učebne a kancelárie sú vymalované a majú nové kazetové stropy a nové osvetlenie. Škola má odbornú učebňu na výučbu informatiky, prírodovedných predmetov (BIO, FYZ, CHE, PDA) a odbornú učebňu na výučbu výtvarnej výchovy. Vo všetkých odborných učebniach je k dispozícii počítač, dataprojektor, premietacie plátno a pripojenie na internet. Všetky odborné učebne sú takmer na 100 % využité. Základná škola vo Veľkom Bieli využíva na edukačné účely štyri interaktívne tabule, desať dataprojektorov, 32 žiackych počítačov, hlasovacie zariadenie, vizualizéry, mikroskop s USB výstupom na interaktívnu tabuľu, internetové pripojenie a wifi. Na administratívne účely škola využíva 3 počítače, 2 laserové tlačiarne, 1 kopírku a 3 multifunkčné zariadenia. V školskom roku 2014/2015 sme pre zamestnancov školy a taktiež aj pre žiakov prenajali veľkokapacitné multifunkčné zariadenie. Na spracovanie školskej agendy sa používa softvér aSc agenda. Škola pre učiteľov a žiakov zakúpila aj licenciu na portáli zborovňa, licenciu na školský e-learning, licenciu na portáli Škola hrou a licenciu na portál Datakabinet. Vo výchovno – vzdelávacom procese pedagogickí zamestnanci využívajú viac ako 50 edukačných softvérov.

V školskom roku 2016/2017 bolo v školách evidovaných 203 žiakov v 11 triedach. V škole pracovalo 18 pedagogických zamestnancov.

Základná škola											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ZŠ spolu - deti	148	134	125	116	109	106	126	135	143	151	173
ZŠ - štátne - triedy	9	9	9	9	9	9	10	10	10	10	10
ZŠ - štátne - učitelia	11	12	12	12	11	12	12	12	12	12	13

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Pre potreby základnej a materskej školy je vybudovaná školská jedáleň. Kapacita zariadenia je 60 miest pri stoloch a v roku 2016 tu bolo evidovaných 255 stravníkov.

Školská jedáleň											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
jedálne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
miesta pri stoloch	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
stravníci	93	38	96	62	115	65	81	83	97	181	225

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1-4	129	132	135	137	140	143	145	148	151	153	156
5-9	142	146	151	155	160	164	169	173	178	182	187
10-14	103	101	100	98	96	95	93	91	89	88	86

1.7.4. Zdravotnícke služby

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov je na území obce pomerne dobre riešená. Zdravotné stredisko funguje už viac ako 40 rokov. Poskytuje kompletnú základnú zdravotnú starostlivosť pre našich obyvateľov. V budove sa nachádzajú tieto ambulancie: ambulancia pre deti a dorast, všeobecný lekár, stomatológ a ambulancia praktického lekára pre dospelých. V obci je obyvateľom k dispozícii lekárne. Lekárne Veľký Biel funguje v zdravotnom stredisku už dva roky ako výdajňa Prvej Seneckej Lekárne. Ponúka celý sortiment liekov registrovaných na Slovensku. Lekárne nemá prípravovňu liekov, ale v prípade potreby pripravuje sirupy, masti, čapíky, roztoky v materskej lekární. Ponúkame široký sortiment zdravotníckeho materiálu, kojeneckú výživu, čaje, vitamíny, ale aj prípravky pre domáce zvieratá. Detské jasle na území sídla neboli zriadené v minulosti, v súčasnosti sú zriadené dve súkromné detské centrá s celodennou prevádzkou. Potreba poskytovania zdravotníckej starostlivosti pre ťažko, alebo dlhodobo chorých sa navrhuje realizovať v rámci zariadení sídiel záujmového územia. Vo sfére základnej zdravotníckej starostlivosti sa hľadajú nové prístupy optimálnejšieho zabezpečenia služieb ošetrojúceho lekára a zdravotníckych zariadení, uvažuje sa i o možnosti zriadenia súkromných ordinácií, resp. rodinných lekárov. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu a štruktúry zdravotníckych zariadení v obci.

Samostatné ambulancie praktického lekára a lekárne v obci Veľký Biel											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lekárne a výdajne liekov	0	2	2	1	1	2	2	0	0	0	0
SAPL pre dospelých	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0

SAPL pre deti	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
SAPL stomatológa	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
SAL špecialistu	1	2	1	1	1	0	1	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1-4	129	132	135	137	140	143	145	148	151	153	156
60-64	151	155	159	162	166	170	173	177	181	184	188
65-69	105	104	104	103	103	103	102	102	102	101	101
70-74	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104
75-79	61	60	59	57	56	55	54	53	51	50	49
80-84	53	54	55	56	58	59	60	61	63	64	65
85-89	21	21	22	22	22	23	23	23	24	24	24
90-94	14	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
95-99	3	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

1.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

Zo zariadení telovýchovy sa v obci nachádza športový areál (futbalové ihrisko), ihriská pri základnej škole, ktorá je využívaná v čase mimo vyučovacích hodín obyvateľmi obce. Okrem spomínaných zariadení v územnom pláne sa s vybudovaním ďalších väčších športových plôch v iných lokalitách uvažuje. Bude sa podporovať rozvoj športovo - rekreačných a zotavovacích aktivít v prostredí vidieckej krajiny so zázemím, obslužno - vybavenostných aktivít a aktivít súvisiacich s prechodným bývaním, voľné pobytové a piknikové lúky, prechádzkové a bežecké trasy a chodníky. V obci je vybudované nové multifunkčné ihrisko.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	
15-24		52	45	49
25-39		36	43	40
40-54		39	39	39
55-69		38	36	37
70+		18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	114	111	108	105	102	99	96	92	89	86	83
20-24	160	162	165	168	172	174	177	180	183	186	189
25-29	154	151	149	146	143	140	138	135	132	130	127
30-34	228	234	241	247	253	260	266	273	279	285	292
35-39	220	226	233	240	246	253	259	266	273	279	286
40-44	182	185	188	191	194	197	200	203	206	209	212

Kultúra

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu. Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. Kultúrny dom je s kinosálou, knižnicou, klubovňami, zasadačkou. Budova slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. Z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti dňa matiek, detí a dňa obce. Pre religiózne účely je v obci kostol v časti Veľký Biel na Kostolnej ulici. Kultúrny dom vo Veľkom Bieli sa nachádza na Železničnej ulici. V apríli 2009 bola vykonaná rekonštrukcia vonkajšej fasády a drevené okná sa vymenili za plastové. V decembri 2013 bola ukončená kompletná rekonštrukcia interiéru. Súčasťou kultúrneho domu je aj park s detským ihriskom a pevné pódium určené pre koncerty a vystúpenia. Počet parkovacích miest je 25.

Veľká sála

Kapacita - do 120 osôb

Vybavenie sály: prezentačná technika (plátno, projektor, ozvučenie), pódium, bar, šatňa. Sála je vhodná pre oslavy, svadby, školenia, prezentácie, kultúrne podujatia

Kinosála

Kapacita - do 150 osôb, vybavenie sály: ozvučenie, plátno, sála je vhodná pre organizovanie koncertov, kultúrnych podujatí, divadelných predstavení, prezentácií.

Jedáleň

Kapacita - do 60 osôb, miestnosť je vyhradená pre stravníkov, prípadne organizovanie menších osláv a posedení.

Kuchyňa

Je kompletne zariadená a vybavená spotrebičmi na prípravu jedál pre približne 150 osôb. K prenájmu kuchyne sa účtuje zapožičanie inventáru zvlášť (<http://www.velkybiel.eu/kultura/kulturny-dom.html>).

Požiarny klub v Malom Bieli

Budova na Malobielskej ulici slúžila v minulosti dobrovoľným hasičom, neskôr sa využívala na klubové zábavy a rôzne podujatia. V júni 2010 bola ukončená kompletná rekonštrukcia interiéru a exteriéru budovy. Klub naďalej slúži na účely zábavy, osláv a trávenia voľného času. Kapacita klubu je 50 ľudí, je vybavený kuchyňou, stolmi a stoličkami a sociálnymi zariadeniami (<http://www.velkybiel.eu/kultura/poziarny-klub-v-malom-bieli.html>).

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 4420 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnjej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi. V súčasnej dobe verejná knižnica stagnuje.

Verejná knižnica											
obec Veľký Biel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1

Počet knižných jednotiek	3 909	3 949	3 967	4 014	4 055	4 112	4 204	4 296	4 358	0	4 420
Počet užívateľov	8	8	7	9	12	15	17	17	9	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobo stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobo zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v obidvoch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	160	162	165	168	172	174	177	180	183	186	189
25-29	154	151	149	146	143	140	138	135	132	130	127
45-49	155	153	151	150	148	146	144	142	140	139	137
50-54	152	150	147	144	141	138	135	132	129	126	123
55-59	173	176	178	181	183	186	189	191	194	196	199

1.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v obci je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na

všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.7.2015).

Obecná polícia

Legislatívne postavenie obecnej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje obecnú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. V súčasnosti obec nemá zriadenú obecnú políciu a s jej zriadením sa neuvažuje. Obec má uzatvorenú zmluvu so súkromnou bezpečnostou službou, ktorá dohliada na bezpečnosť v obci.

Štátna polícia

Policačný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátene vyšetrovanie o trestných činoch. V meste Senec je zriadené Obvodné oddelenie OO PZ Senec, Lichnerová 17, 903 01 Senec, pod pôsobnosť ktorého spadá aj obec Veľký Biel. Obce v pôsobnosti oddelenia: Senec, Blatná, Boldog, Čataj, Hrubá Borša, Hrubý Šúr, Hurbanova Ves, Igram, Kaplna, Kostolná pri Dunaji, Kráľova pri Senci, Nová Dedinka, Nový Svet, Reca, Tureň, Veľký Biel.

Monitorovacie a kamerové systémy

V obci v súčasnosti sú inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

1.8. Bývanie

1.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Obec má charakter plošného sídla uličného charakteru, v zásade s pravouhlým systémom ulíc. Priestorové pôsobenie obce je kompaktné, organicky zasadené do krajinného prostredia. V roku 2011 bolo v obci evidovaných 785 bytov.

Obývané byty a domy (2011)

	byty		
	spolu	v rodinnom dome	domy
obec Veľký Biel	785	735	729
Malý Biel	186	177	170
Veľký Biel	599	558	559

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z iných dôvodov – 69 bytov, z dôvodu rekreácie (28) a z dôvodu nespôsobilosti na bývanie a zmeny vlastníctva a to 9 bytov.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
9	28	9	69	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (618). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 18 bytmi. V bytovom dome je evidovaných 91 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obytných domoch	byty vo vlast. v rodinných domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
91	618	1	1	18

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Veľký Biel disponuje plochou od 81 do 122 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m² v počte 274.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
RD	7	73	348	274
BD	0	19	15	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 3 obytnými miestnosťami. Druhou najväčšou skupinou sú 5+ izbové byty. Byty so 4 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 198.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
8	44	281	198	221

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 445 bytov RD a 34 BD v roku 2011 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Vlastný zdroj pitnej vody malo 201 domácností. Bez vodovodu bolo 8 bytov.

Byty podľa zásobovania vodou RD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
445	201	2	8

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou BD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
34	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 383 bytov RD a 22 BD, a pevnou linkou disponovalo 395 bytov. Mobilným telefónom bolo vybavených 584 domácností.

Vybavenosť bytov a domácností v obci RD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
553	414	435	395	383

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci BD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
31	20	20	8	22

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Veľký Biel je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia (451). Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 214 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
22	451	214			1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom – 632 a pevným palivom – 26 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 37 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
632	37	0	26	5	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

1.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

V súčasnosti sa v obci špeciálny bytový fond pre ohrozené skupiny obyvateľov nenachádza. Nájomný (štandardný) bytový fond obce v súčasnosti neexistuje (pozostáva len z 1 obecného bytu). V blízkej budúcnosti plánuje obec investičné aktivity, ktoré by mali vytvoriť ponuku nájomných bytov.

1.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva v obci Veľký Biel možno rozdeliť do 3 kategórií. Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závažné ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v obci sa toho času nenachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočikáreň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku obce umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji obce (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydľí uprostred majoritnej časti obce – staré opustené budovy v centre obce).

Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpě, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť hygienického centra.

Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné obydľia

sú budované v menšej miere. Chatrče sa v obci nenachádzajú. V obci Veľký Biel sú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok. Rómovia žijúci v subštandardných podmienkach žijú zároveň vo vyššej obľožnosti, t. j. v jednej bytovej jednotke žije vyšší počet osôb. Výsledok, že značná časť marg. obyvateľov žije v zlých neštandardných podmienkach potvrdzuje aj údaj o priemernom počte obyvateľov v obydliach s nižším štandardom s priemerom na obydlie 6,13 obyvateľov (Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18).

1.9. Definovanie zainteresovaných skupín

1.9.1 Zadávatelia

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci obce ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, obecný úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby obec uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Obec ako účastník komunitného plánovania

- A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:
- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
 - o tom, kto ho má zabezpečovať (obecný úrad alebo iná poverená organizácia),
 - o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
 - o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
 - o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.
- B) Poverení pracovníci obecného úradu zabezpečujú:
- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
 - priestory pre rokovanie,
 - potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch obce,
 - vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
 - spracovanie priebežných správ a záverov,
 - vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.
- C) Od začiatku obec Veľký Biel zverejňovalo zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.
- D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.
- E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- starosta a prednosta,
- príslušné komisie obecného zastupiteľstva,

- obecna rada,
- poslanci obecného zastupiteľstva

1.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojení sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v obci Veľký Biel,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

1.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zádávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovenie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojení do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

1.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy, osobitne špeciálne školy, ...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...), etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je obtiažna komunikácia – rómska komunita.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- neziskové organizácie,

1.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,
- deti a mládež,
- ženy na materskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím
- seniori
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- sociálne odkázaní obyvatelia,
- seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú,
- osoby v kríze
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

1.10.1.Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách po mohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne pre budili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v obci nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
60-64	128	123	110	115	122	114	121	140	142	145	162
65-69	108	109	109	112	107	107	101	99	111	105	108
70-74	89	91	79	78	82	85	86	94	94	94	93
75-79	69	74	73	79	72	65	68	61	61	61	68
80-84	45	40	33	38	45	47	51	52	53	48	47
85-89	16	22	17	20	17	17	15	21	17	25	21
90-94	4	6	6	5	5	6	10	11	14	13	10
95-99	0	0	0	1	2	2	3	2	2	1	2
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Podiel obyvateľov v dôchodkovom veku v obci narastá. Obec svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriadením zariadení s ambulantnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	151	155	159	162	166	170	173	177	181	184	188
65-69	105	104	104	103	103	103	102	102	102	101	101
70-74	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104
75-79	61	60	59	57	56	55	54	53	51	50	49
80-84	53	54	55	56	58	59	60	61	63	64	65
85-89	21	21	22	22	22	23	23	23	24	24	24
90-94	14	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
95-99	3	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

1.10.2. Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, obec zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0	11	17	27	23	27	18	27	28	22	29	24
1-4	68	60	74	86	95	114	109	113	111	106	118
5-9	106	105	96	97	105	103	107	122	135	143	141
10-14	130	123	113	111	112	116	115	105	104	106	113
15-19	131	136	142	142	159	155	144	119	114	110	112

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôbovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1-4	129	132	135	137	140	143	145	148	151	153	156
5-9	142	146	151	155	160	164	169	173	178	182	187
10-14	103	101	100	98	96	95	93	91	89	88	86
15-19	114	111	108	105	102	99	96	92	89	86	83

1.10.3. Ženy na materskej dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). V Slovinsku pomáha matkám k rýchlejšiemu návratu do práce dobre organizovaná sieť verejných predškolských zariadení (Vagač, 2011, s.4). Obec do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce.

1.10.4. Sociálne odkázaní obyvatelia

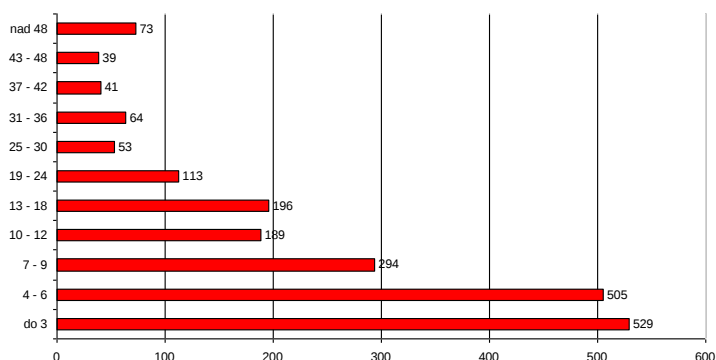
Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych príčin nemôžu v obci Veľký Biel, prípadne Nitrianskom regióne z objektívnych, prípadne subjektívnych dôvodov nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobo nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších Rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré obec Veľký Biel nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4).

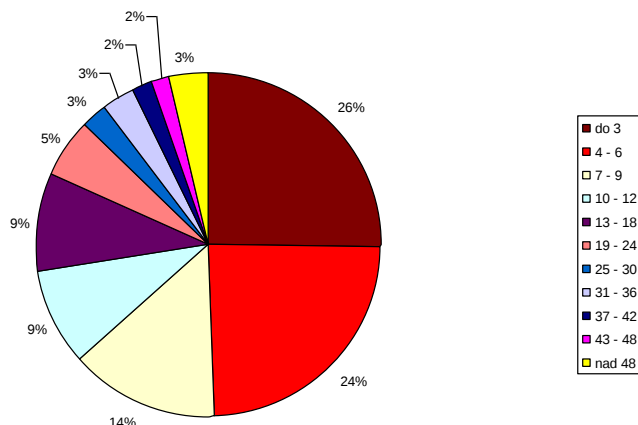
1.10.4. Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobo nezamestnanými sa nachádzajú v obci Veľký Biel najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných návykov**, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobo nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak v obci ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 0 do 3 mesiacov a v skupine od 4 do 6 mesiacov.

Zdroj: ÚPSVaR SR, 20016, Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: ÚPSVaR SR, 20016, Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie v %

Tretou najväčšou skupinou je skupina od 7 do 9 mesiacov. Dominancia krátkodobej nezamestnanosti je spôsobná blízkou alokáciou hlavného pracovného trhu v rámci SR a to hlavného mesta Bratislava.

1.10.5. Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prитоky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

1.10.6. Osoby v kríze (ľudia bez domova, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách)

Uvedená cieľová skupina v obci nie je významne zastúpená. V roku 2018 obec neevidovala v rámci katastrálneho územia obyvateľov bez domova. Skupiny obyvateľov po výkone trestu, prípadne po závislosti na drogách sa vracajú späť k svojim rodinám a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

2. Strategická časť

2.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitostí ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť.

Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí Pravdepodobnosť úspechu				Matica rizík Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

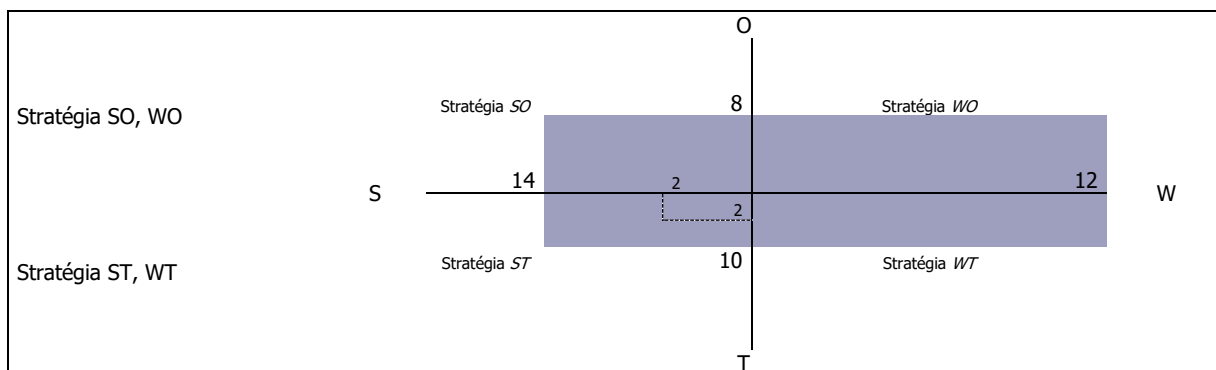
Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

2.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
- rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priľahlých sídlach,	- absencia domu sociálnych služieb,

- existencia klubu seniorov Jednota, - existencia klubu seniorov, - prítomnosť Slovenského zväzu rybárov - miestna organizácia, - existencia Spolku vinárov a priateľov vína, - existencia spolku Csemadok - miestna organizácia, - existencia Slovenského zväzu záhradkárov - miestna organizácia, - existencia Občianskeho združenia polovníkov, - zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....),	- nedostatočné využívanie stravovacích kapacít zo strany starších ľudí, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb, - absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v - nedostatok bytov nájomnej bytovej výstavby, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladzovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

Odporúča sa využiť stratégiu ST - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Senec, prípade Bratislava.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Veľký Biel v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

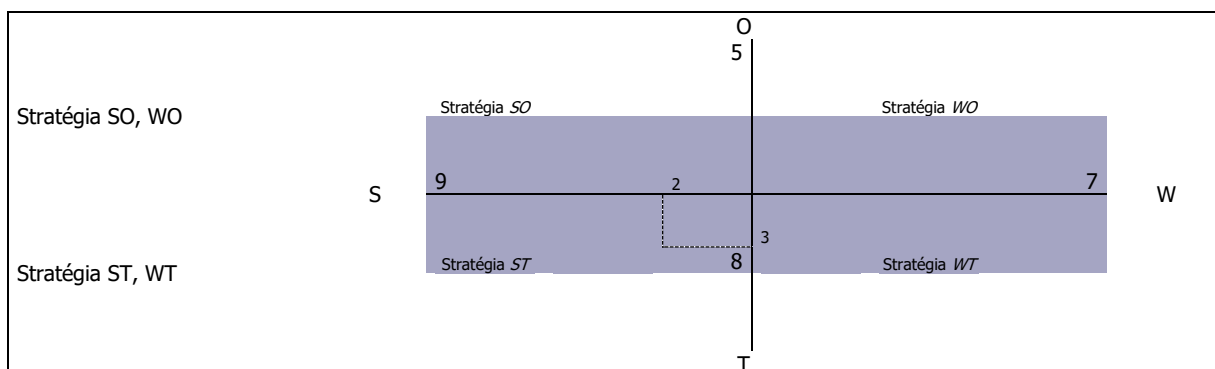
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
- rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priľahlých sídlach,	1,5	- absencia domu sociálnych služieb,	1,5
- existencia klubu seniorov Jednota,	1,5	- nedostatočné využívanie stravovacích kapacít zo strany starších ľudí,	1,5
- existencia klubu seniorov,	1	- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb,	1,5
- prítomnosť Slovenského zväzu rybárov - miestna organizácia,	1	- nedostatok priestorov na zriadenie domova	1,5

- existencia Spolku vinárov a priateľov vína,	1	sociálnych služieb,	
- existencia spolku Csemadok - miestna organizácia,	1	- absencia služby prevozu obyvateľov v dôchodkovom veku v	1,5
- existencia Slovenského zväzu záhradkárov - miestna organizácia,	1	- nedostatok bytov nájomnej bytovej výstavby,	1,5
- existencia Občianskeho združenia polovníkov,	1	- nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy)	1,5
- zabezpečená opatrovateľská služba,	1	- priestory obecných stavieb,	
- stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci,	1,5	- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb,	1,5
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,	1,5		
- uvítanie do života novorodencov obce,	1,5		
- príspevok obce	1,5		
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...),	1,5		
	1,5		
spolu	16,0	spolu	12,0
výsledok	4,0		

2.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy, - existencia základnej školy, - existencia školskej jedálne pri ZŠ a MŠ, - existencia 9 tried v základnej škole, - 12 pedagogických pracovníkov základnej školy, - Organizovanie mimoškolskej činnosti v základnej škole: anglický jazyk, výtvarný, turistický, internet a naše práce, krížovkársky, literárno-dramatický (I.stupeň), čitateľský (I.stupeň), pohybovo - dramatický (I.stupeň), výtvarno - technický (I.stupeň) a tanečný (ŠKD), - výučba anglického jazyka v materskej škole, - organozované plavecké výcviky v materskej škole, - organizovanie kultúrnych a záujmových aktivít v materskej škole,	- zlý technický stav budov formálneho vzdelávania, - absencia neformálneho vzdelávacieho zariadenia, - absencia priestorov pre neformálne vzdelávanie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,
Príležitosti	Ohrozenia
- výstavba a dovybavenie materskej školy a dovybavenie základnej školy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, - najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov,	- nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu ST - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

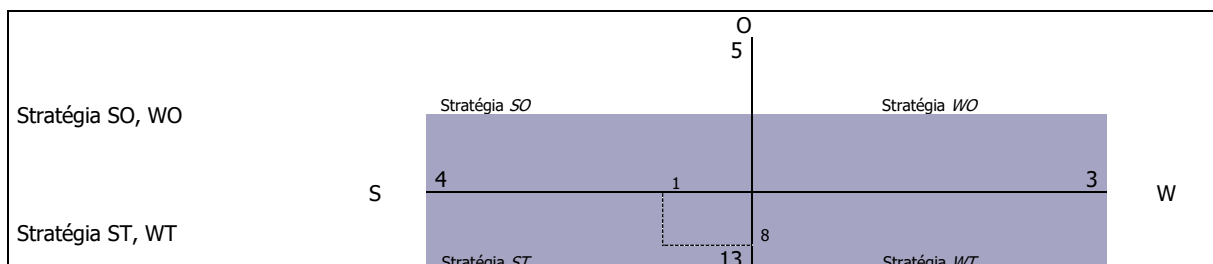
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Veľký Biel v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia materskej školy,	1,5	- zlý technický stav budov formálneho	1,5
+ existencia základnej školy,	1,5	- vzdelávania,	
+ existencia školskej jedálne pri ZŠ a MŠ,	1,5	- absencia neformálneho vzdelávacieho	1,5
+ existencia 11 tried v základnej škole,	1,5	- zariadenia,	
+ 18 pedagogických pracovníkov základnej školy,	1,5	- absencia priestorov pre neformálne	1,5
+ Organizovanie mimoškolskej činnosti v	1,5	- vzdelávanie,	
základnej škole: anglický jazyk, výtvarný,		- deficit finančných prostriedkov znamená	1,5
turistický, internet a naše práce, krížovkársky,		- sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a	
literárno-dramatický (I.stupeň), čitateľský		- zariadení v školstve,	1,5
(I.stupeň), pohybovo - dramatický (I.stupeň),		- nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,	
výtvarno - technický (I.stupeň) a tanečný			
(ŠKD),			
+ výučba anglického jazyka v materskej škole,	1,5		
+ organozované plavecké výcviky v materskej	1,5		
škole,			
+ organizovanie kultúrnych a záujmových aktivít v	1		
materskej škole,			
spolu	13,0	spolu	7,5
výsledok	0,5		

2.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia lekárne, - existencia samostatnej ambulancie praktického lekára pre dospelých, - prítomnosť samostatnej ambulancie praktického lekára pre deti a dorast, - existencia stomatologickej ambulancie,	- nedostatočná kvalita poskytovaných zdravotníckych služieb, - nevyhovujúca pracovná doba praktických lekárov, - vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovňavanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnu prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

T

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *S7*. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská.

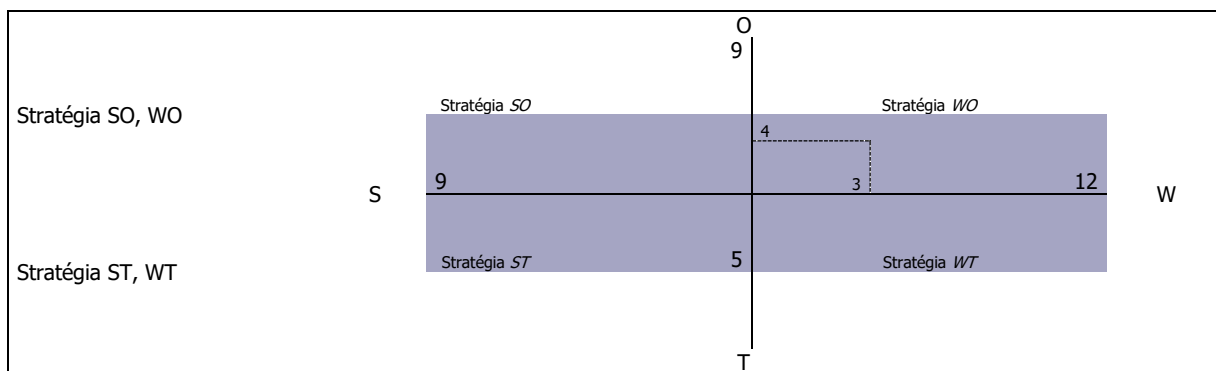
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Veľký Biel v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia lekárne,	1,5	- nedostatočná kvalita poskytovaných zdravotníckych služieb,	1,5
+ existencia samostatnej ambulancie praktického lekára pre dospelých,	1,5	- nevyhovujúca pracovná doba praktických lekárov,	1,5
+ prítomnosť samostatnej ambulancie praktického lekára pre deti a dorast,	1,5	- vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,	1,5
+ existencia stomatologickej ambulancie,	1,5	- zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby,	1
		- nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,	1,5
spolu	6,0	spolu	7,0
		výsledok	-1,0

2.1.4. Voľno - časové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia poľovníckych revírov, - existencia futbalového ihriska, - existencia priestorov pre budovanie golfového ihriska, - existencia športovej infraštruktúry pri základnej škole, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kostola v obci, - existencia domu kultúry, - existencia obecnej knižnice,	- nedostatok a zlý technický stav športových ihrísk pre potrebu výučby, - absentujú plochy menších hracích ihrísk ako tenis, volejbal a pod., - nedostatok športových ihrísk dostupných pre potreby verejnosti, - nedostatočne udržiavané ihriska – nedostatok peňazí na hospodára, - nedostatočné vybavenie telocvične športovým náčiním, - nedostatok športových plôch, - nie sú vytvorené dostatočné podmienky a tiež nie je záujem zo strany občanov pre lepšie zviditeľnenie a zachovanie ľudových tradícií a zvykov, - nerozvinutá kultúrna turistika, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Veľký Biel, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu WO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Obec by sa mala zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Veľký Biel v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

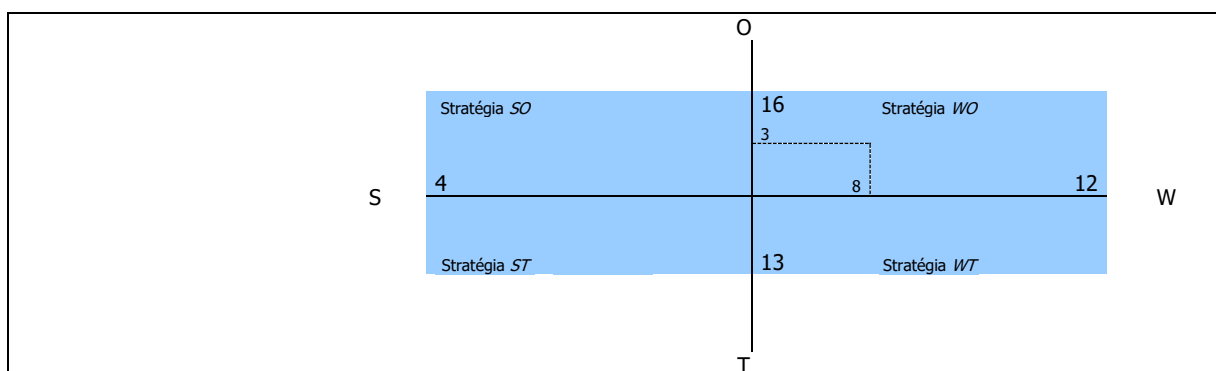
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia poľovníckych revírov,	1	- nedostatok a zlý technický stav športových	1,5
+ existencia futbalového ihriska,	1	- ihrisk pre potrebu výučby,	1,5
+ existencia priestorov pre budovanie golfového	1	- absentujú plochy menších hracích ihrísk ako	1,5
ihriska,		- tenis, volejbal a pod.,	
+ existencia športovej infraštruktúry pri základnej	1,5	- nedostatok športových ihrísk dostupných pre	1,5
škole,		- potreby verejnosti,	
+ rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a	1,5	- nedostatočne udržiavané ihriska – nedostatok	1,5
folklóru,		- peňazí na hospodára,	
+ dobré kultúrne povedomie obyvateľov,	1,5	- nedostatočné vybavenie telocvične športovým	1
+ existencia kostola v obci,	1,5	- náčiním,	
+ existencia domu kultúry,	1,5	- nedostatok športových plôch,	1,5
+ existencia obecnej knižnice,	1,5	- nie sú vytvorené dostatočné podmienky a tiež	1,5
		- nie je záujem zo strany občanov pre lepšie	
		- zviditeľnenie a zachovanie ľudových tradícií a	
		- zvykov,	
		- nerozvinutá kultúrna turistika,	1
		- chátrajúci stav kultúrnych pamiatok,	1
spolu	13,5	spolu	12,0
výsledok	1,5		

2.1.5. Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia plôch IBV, - najvyšší počet bytov 5+ a 3 izbových v bytovom fonde, - až 445+34 bytov napojených na spoločný zdroj pitnej vody, - dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet – 383+22 (2011),	- 28 bytov určených na rekreačné účely, - 9 bytov nespôsobilých na bývanie, - 211 bytov bez napojenia na verejný vodovod, - vysoký priemerný vek bytového fondu, - neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miet, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v obci, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŽPZ, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu obce, - nízke príjmy obyvateľstva, - slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,

Príležitosti	Ohrozenia
- vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zateplňovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WO*. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej IBV a HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zvážiť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Veľký Biel v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

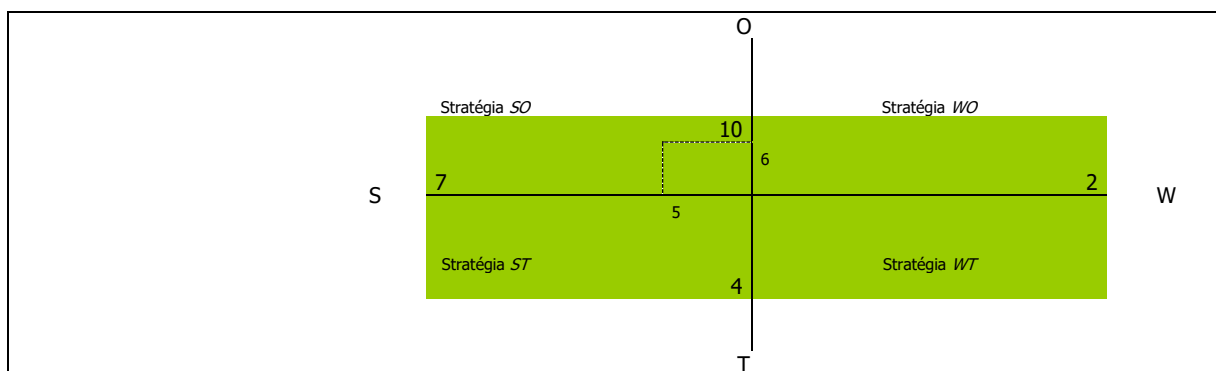
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia plôch IBV,	1	- 28 bytov určených na rekreačné účely,	1,5
+ najvyšší počet bytov 5+ a 3 izbových v bytovom fonde,	1	- 9 bytov nespôsobilých na bývanie,	1,5
+ až 445+34 bytov napojených na spoločný zdroj pitnej vody,	1	- 211 bytov bez napojenia na verejný vodovod,	1,5
+ dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet – 383+22 (2011),	1	- vysoký priemerný vek bytového fondu,	1
		- neustále klesajúca hodnota bytového fondu,	1
		- vysoká energetická náročnosť bytového fondu,	1
		- nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu,	1,5
		- odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miet,	1,5
spolu	4,0	spolu	10,5
		výsledok	-6,5

2.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
- relatívne dobre zabezpečený obecný úrad, - frekventovaná centrálna časť obce, - existencia verejného osvetlenia obce, - obvodné oddelenie policajného zboru v meste Senec,	- rozširovanie drogovej problematiky v obci, - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočná prevencia polície, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,

- organizované prednášky na školách v rámci návštev polície, - Intervencia a osveta v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách, - zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - slabé donucovacie možnosti obecnej a štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
- rozšírenie monitorovacieho systému v obci – inštalovanie kamier na rizikových miestach v obci, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Obec sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu obce.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Veľký Biel v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený obecný úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v obci,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť obce,	1	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia obce,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1
+ obvodné oddelenie policajného zboru v meste Senec,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1
+ organizované prednášky na školách v rámci návštev polície,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1,5
+ Intervencia a osveta v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5	- veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže,	1
+ zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	1	- vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,	1,5
spolu	10,5	spolu	10,5
výsledok	0		

2.2. Vízia a poslanie

2.2.1. Vízia

Obec Veľký Biel je miestom, ktoré vyvážené zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážené a ohľaduplne využíva svoj, majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zveličovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce. **Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.**

Obec v rámci existujúcich kompetencií nezabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti.

Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v **oblasti sociálnej politiky** veľmi rozsiahla. Pre **občanov v hmotnej núdzi** obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre **zdravotne ťažko postihnutých a seniorov** obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí **opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania.** Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Obec Veľký Biel je bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorila podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Obec vytvorila dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľov obce. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na **mladé rodiny s deťmi.** Okrem **štandardnej bytovej výstavby** obec má v pláne uskutočniť v obmedzenej miere aj **bytovú výstavbu nižšieho štandardu** pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.

2.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Veľký Biel v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Veľký Biel a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných sociálnych služieb obyvateľom obce. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Veľký Biel disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním obce Veľký Biel všetky tieto úlohy realizuje obecná a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného

poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje nešťatné subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (zákonom č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom 330/2007 Z. z., zákonom č. 643/2007 Z. z., zákonom č. 215/2008 Z. z. a zákonom č. 466/2008 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy, ako aj školskej jedálne a mimoškolských záujmových zariadení. Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Obec pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Bratislava.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyvázenej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť obecnej knižnice a SKD.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom obce bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov obce.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

2.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Ciele a priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Ciele Národných priorít 2015 - 2020:

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015 -2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia.

Špecifickými cieľmi Národných priorít je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb¹ s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby ,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

Národnými prioritami rozvoja na roky 2015 – 2020 sú:

1. zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,

Hlavné znaky inštitucionálnej starostlivosti sa prejavujú tým, že:

prijímatelia služby sú izolovaní od širšieho spoločenstva a/alebo sú nútení k spoločnému žitiu,

prijímatelia služieb nemajú dostatočnú moc nad svojimi životmi a nad rozhodnutiami, ktoré sa ich týkajú, požiadavky samotnej organizácie majú tendenciu byť nadradené nad individuálne potreby jednotlivých prijímateľov služieb

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporiť rozvoj existujúcich a nových sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru (sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita, terénna sociálna služba krízovej intervencie, domáca opatrovateľská služba, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, denné centrá, komunitné centrá, služby včasnej intervencie, podporu samostatného bývania, podporované bývanie, služby starostlivosti o dieťa do troch rokov veku a pod.) s dôrazom na služby pre rodiny, ktoré sa starajú o člena odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe.

Prepojiť systém sociálnych služieb a zdravotnú starostlivosť do systému dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti, tak na úrovni komunitných, ako aj na úrovni pobytových služieb regionálneho charakteru v súlade s vládnyimi dokumentmi a inými strategickými dokumentmi.

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

Zvýšiť percento počtu druhov sociálnych služieb a ich kapacity na komunitnej úrovni.

Zvýšiť percento počtu zariadení sociálnych služieb, ktoré poskytujú sociálno- zdravotnú starostlivosť (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

2. podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporovať a budovať vybrané druhy terénnych, ambulantných a pobytových služieb na komunitnej úrovni posilňujúcich nezávislý život (napr. zariadenie podporovaného bývania, podpora samostatného bývania), čo predpokladá ukončenie poskytovania pôvodných pobytových sociálnych služieb inštitucionálneho charakteru, tak aby prijímatelia/l'ky celoročných pobytových služieb mohli opustiť pôvodné pobytové zariadenia.

Zvýšiť informovanosť odborníkov/čok a verejnosti prostredníctvom cieľených kampaní o zámeroch a procese prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

Zvýšiť percentuálny podiel vybraných druhov pobytových služieb na komunitnej úrovni, ako modernej alternatívy za doposiaľ poskytované pobytové sociálne služby inštitucionálneho charakteru.

Realizovať viacročnú národnú kampaň zameranú na zvyšovanie povedomia odbornej i laickej verejnosti o deinštitucionalizácii a o rozvoji komunitne organizovaných sociálnych služieb ako verejnej priority (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

3. podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvalé v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporiť rozvoj a posilniť využívanie dostupných sociálnych služieb v obciach, ktoré majú priestorovo segregované lokality s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

Zvýšiť percentuálne zastúpenie vybraných druhov sociálnych služieb a ich kapacít (najmä sociálnych služieb krízovej intervencie, podporných služieb, terénnych programov a ďalších opatrení) poskytovaných v priestorovo segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

4. zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb (Národné priority.

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporovať poskytovateľov sociálnych služieb pri vytváraní podmienok pre napĺňanie ľudsko-právnych, procedurálnych, personálnych a prevádzkových aspektov kvality poskytovaných sociálnych služieb

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

60 percent hodnotených poskytovateľov sociálnych služieb spĺňa podmienky kvality výborne alebo spĺňa veľmi dobre (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Veľký Biel nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Veľký Biel, po sociálnej a kultúrnej stránke. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude obec smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

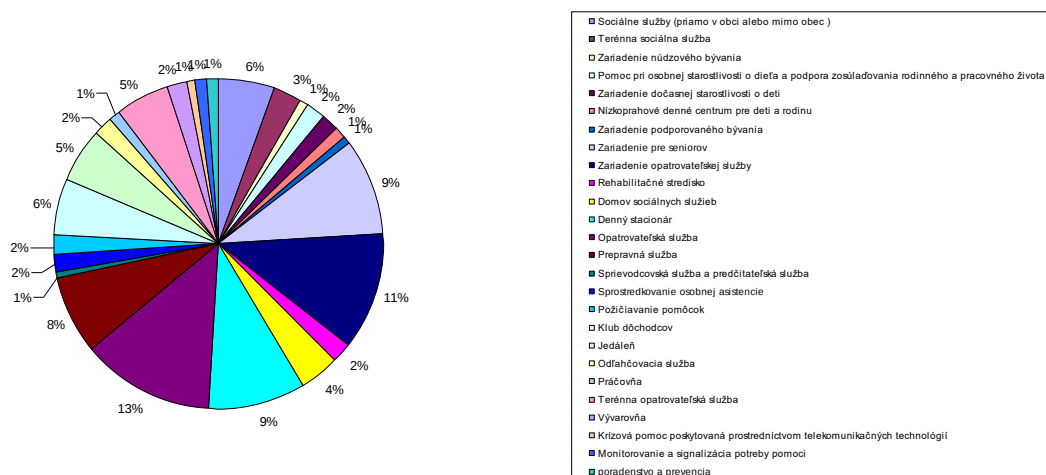
Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja obce,

rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe dotazníkového výskumu boli stanovené nasledovné priority.

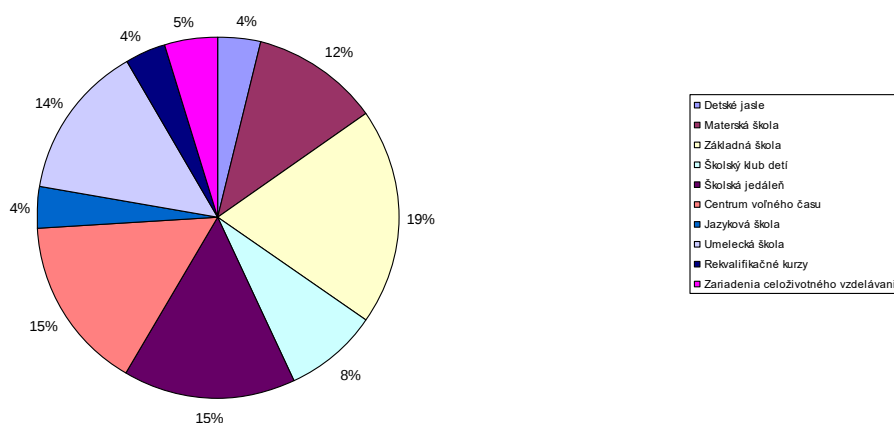
2.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby, stravovanie, domov sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov a opatrovateľská služba. Obyvatelia preferujú aj klubovú činnosť.

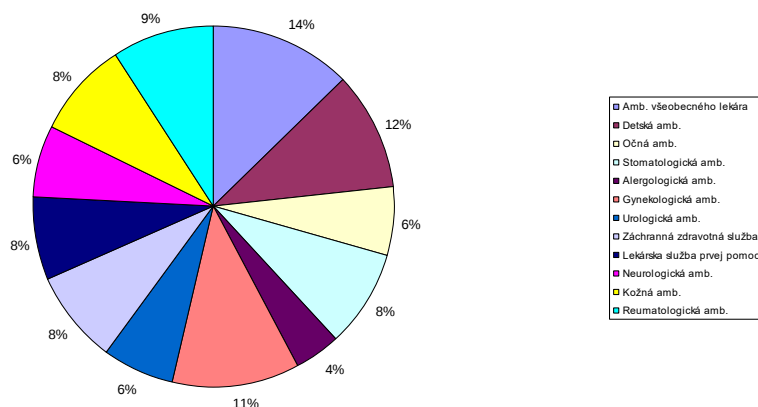
2.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú základná škola, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie a materské školy. V prípade nezamestnaných obyvateľov sú uprednostňované rekvalifikačné kurzy a celoživotné vzdelávanie.

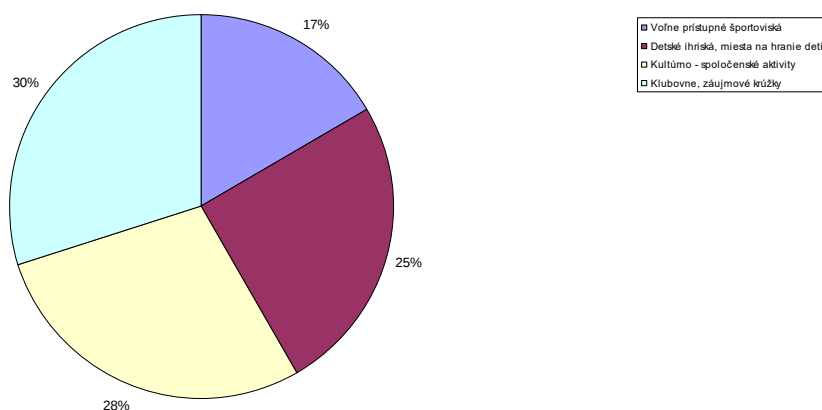
2.3.3. Zdravotnícke služby

V obci jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou ambulanciou preferujú obyvatelia aj detskú ambulanciu a stomatologickú.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám.

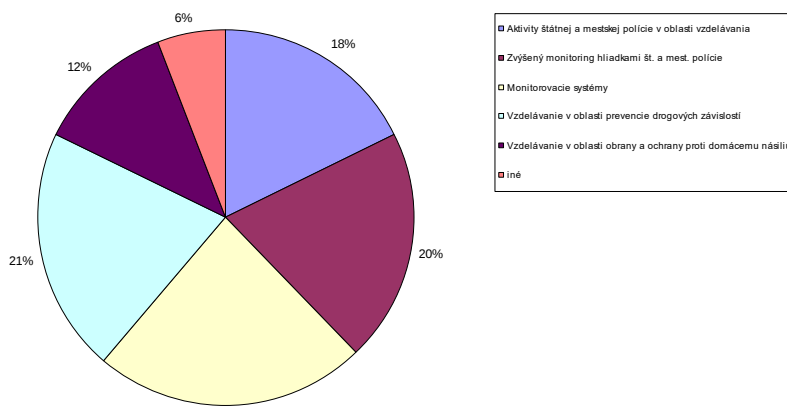

2.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome, prípadne v ojedinelých prípadoch v nájomnej výstavbe nižšieho štandardu. Hlavný problém obyvatelia vidia vo veľkom počte bývajúcich na jednu bytovú jednotku ako aj technický stav obydľí.

2.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v obci.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
c i e ľ o v é s k u p i n y					
- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - všetci obyvateľia obce	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok,	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvateľia obce

2.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách - zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom 330/2007 Z. z., zákonom č. 643/2007 Z. z., zákonom č. 215/2008 Z. z. a zákonom č. 466/2008 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov obce odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov obce. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoz obedov, starostlivosť o seniorov, aktivačné práce, dávky v hmotnej a sociálnej núdzi prípadne starostlivosť o deti.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrne – historický ráz obce. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre obce bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými obyvateľmi, ktorých je potrebné premiestniť do okrajových častí obce v záujme zachovania kultúrne historickej hodnoty a zvýšenia turistickej atraktivity.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na

spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb. Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v

ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehľbovanie kvalifikácie.

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1	Chránené bývanie.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba priestorov chráneného bývania.

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 1.3.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.
Aktivita	Finančné a personálne zabezpečenie.
Projekt 1.3.2	Zariadenia sociálnych služieb pre obyvateľov v dôchodkovom veku.
Aktivita	Rekonštrukcia objektu bývalej družiny na denný stacionár (opatr. služba, ošetrovateľ. služba – Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti).
Projekt 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov.
Aktivita	Obstaranie vozidla. Personálne a finančné zabezpečenie.

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4.	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.
Aktivita	Technické vybavenie.

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5.	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.5.1	Zriadenie Integračného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.
Projekt 1.5.2	Poskytovanie verejného stravovania.
Aktivita	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku. Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojovanie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo
----------	---

rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.6.1 Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.
Aktivity Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.7.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Projekt 1.7.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie
individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Projekt 1.7.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a
komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

2.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch a mimoškolských zariadeniach.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku obec zabezpečuje činnosť a prevádzku materských škôl a základnej školy, školských jedální a školských klubov detí. V nadväznosti na politiku rozvoja obce počíta obec so zvrátením negatívneho trendu vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, základného vzdelávania a školských zariadení, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1 Aktivity	Modernizácia a rozšírenie zariadení predškolskej výchovy. Modernizácia vybavenia MŠ. Rozšírenie MŠ.
Projekt 2.2 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Spracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie ZŠ formou prístavby. Rekonštrukcia a modernizácia kotolne a vykurovacieho systému.
Projekt 2.3 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu materskej školy.
Projekt 2.4 Aktivity	Podpora záujmovej činnosti. Podpora záujmovej činnosti.
Projekt 2.5 Aktivity	Modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia školskej kuchyne.
Projekt 2.6 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Výstavba telocvične.

2.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky obce na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade obecných priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľským motívom, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré obec podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1 Aktivity	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Projekt 3.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 3.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Modernizácia zdrav. strediska.
Projekt 3.4 Aktivity	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Podpora zriaďovania všeobecných a špecializovaných ambulancií.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiach v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Obec v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v obci, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiach v oblasti kultúry v obci. Finančné prostriedky určené na kultúru v obci v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzeá, obecnú knižnicu knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľno - časové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.	
Projekty podprogramu:	
Projekt 4.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia futbalového areálu. Výstavba dopravného ihriska. Výstavba detského ihriska.
Projekt 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.

Projekt 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Projekt 4.8 Aktivity	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Obstaranie zariadenia a modernizácia vybavenia kultúrneho domu.
Projekt 4.9 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Podpora kultúrnych podujatí. Výstavba amfiteátra, prekrytého pódia a prístrešku.

2.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území obce. Obec zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
--------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV.
Projekt 5.2. Aktivity	Nízkoštandardné byty. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nízkoštandardných bytov.
Projekt 5.3. Aktivity	Štandardná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov 160 b.j..
Projekt 5.4. Aktivity	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny. Zriadenie objektu s bytmi pre zdravotne postihnutých i s priestormi určenými na chránené bývanie.
Projekt 5.5. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov.

2.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky obec realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov obce a majetku a pripravenosť obce riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarimi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov obce a ich majetku. Obec zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí obce v zmysle požiadaviek obyvateľov.

Obecná polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext obce. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.1. Aktivita	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce. Realizácia preventívnych akcií štátnej polície. Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.
Projekt 6.2. Aktivita	Rekonštrukcia rozhlasu. Rekonštrukcia obecného rozhlasu.
Projekt 6.3. Aktivita	Modernizácia budovy HZ. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice a modernizácia vybavenia.
Projekt 6.4. Aktivita	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Vybudovanie verejného osvetlenia na neosvetlených častiach obce.
Projekt 6.5. Aktivita	Rozšírenie kamerového systému. Inštalácia kamerového systému v priestore OcÚ. Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu. Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ.
Projekt 6.6. Aktivita	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách. Rekonštrukcia prechodov pre chodcov. Osadenie osvetlenia prechodov pre chodcov. Osadenie spomaľovačov.

2.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Veľký Biel sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

2.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.1.1	Chránené bývanie.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejnú službu	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	15

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.2.1	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	30

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivej zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť

z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.3.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	25
Projekt 1.3.2	Zariadenia sociálnych služieb pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	50
Projekt 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov.	Počet sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	50

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	počet	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	počet	20

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.5.1	Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	10
Projekt 1.5.2	Poskytovanie verejného stravovania.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	150

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Veľký Biel	20

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	o. Veľký Biel	40
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	o. Veľký Biel	40
Projekt 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	o. Veľký Biel	1
Projekt 1.7.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	o. Veľký Biel	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	o. Veľký Biel	25
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	o. Veľký Biel	5

2.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Veľký Biel	200
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	62
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Veľký Biel	200
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m ²	výsledku	počet	o. Veľký Biel	500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	173
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Veľký Biel	2500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	235
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Veľký Biel	200
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	235
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Veľký Biel	200
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	235
Projekt 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	235

2.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Veľký Biel	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	10
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Veľký Biel	1
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Veľký Biel	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	2338
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Veľký Biel	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	2338

2.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	-----------------

Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Veľký Biel	5
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	300
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	550
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	200
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	25
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	25
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	25
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Veľký Biel	5
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	55
Projekt 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Veľký Biel	0
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Veľký Biel	0
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Veľký Biel	0
Projekt 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Veľký Biel	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Veľký Biel	1500
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Veľký Biel	1

2.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Veľký Biel	4
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Veľký Biel	100
Projekt 5.2	Nízkoštandardné byty.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	20
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	1
Projekt 5.3	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Veľký Biel	320
Projekt 5.4	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	o. Veľký Biel	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	20
Projekt 5.5	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	25
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	o. Veľký Biel	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Veľký Biel	1000

2.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	o. Veľký Biel	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Veľký Biel	40
Projekt 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	o. Veľký Biel	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	o. Veľký Biel	2338
		Počet novonainštalovaných reprosústav	výstup	počet	o. Veľký Biel	50
Projekt 6.3	Rekonštrukcia budovy DHZ.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	o. Veľký Biel	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Veľký Biel	200
Projekt 6.4	Rekonštrukcia verejného osvetlenia.	Počet zrekonštruovaných svietidiel	výsledku	počet	o. Veľký Biel	200
		Zníženie spotreby el. energie	dopadu	%	o. Veľký Biel	70
Projekt 6.5	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	o. Veľký Biel	20
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Veľký Biel	40
		Pokrytie územia	dopad	%	o. Veľký Biel	70
Projekt 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Počet realizovaných projektov	výsledok	m	o. Veľký Biel	5
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	o. Veľký Biel	2338

2.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

2.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku.						
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.					
Projekt 1.1.1	Chránené bývanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Výstavba priestorov chráneného bývania.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.					

Komunitný plán sociálnych služieb obce Veľký Biel

Programovacie obdobie 2018 - 2022

Projekt 1.2.1 Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Zriadenie zariadenia.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.						
Cieľ 1.3	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.					
Projekt 1.3.1 Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 1.3.2 Zariadenia sociálnych služieb pre obyvateľov v dôchodkovom veku.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia objektu bývalej družiny na denný stacionár (opatr.služba, ošetrovateľ.služba – Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti).	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 1.3.3 Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vozidla.	8	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						
Cieľ 1.4	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Projekt 1.4.1 Elektronický strážca – GPS monitoring.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické vybavenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Podprogram 1.5. Podporné služby.						
Cieľ 1.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Projekt 1.5.1 Zriadenie Integrovaného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Zriadenie zariadenia.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 1.5.2 Poskytovanie verejného stravovania.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						

Cieľ 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržiavania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Projekt 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti						
Cieľ 1.7	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Projekt 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
Projekt 1.7.1	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 1.7.1	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.					
Cieľ 1.1.					
Projekt 1.1.1					
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.					
Cieľ 1.2.					
Projekt 1.2.1					
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.					
Cieľ 1.3					
Projekt 1.3.1					
Projekt 1.3.2					
Projekt 1.3.3					
Projekt 1.3.4					
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.					
Cieľ 1.4					
Projekt 1.4.1					
Podprogram 1.5. Podporné služby.					
Cieľ 1.5					
Projekt 1.5.1					
Projekt 1.5.2					
Projekt 1.5.3					
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.6					
Projekt 1.6.1					
Projekt 1.6.2					
Projekt 1.6.3					
Projekt 1.6.4					
Projekt 1.6.5					
Projekt 1.6.6					
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti					
Cieľ 1.7					
Projekt 1.7.1					
Projekt 1.7.2					
Projekt 1.7.3					

2.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri základných školách v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch.
Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Projekt 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
	Rozšírenie MŠ.	45	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
	Rozšírenie ZŠ formou prístavby.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
	Rekonštrukcia a modernizácia kotolne a vykurovacieho systému.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
	Revitalizácia areálu materskej školy.	110	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora záujmovej činnosti.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Modernizácia školskej kuchyne.	85	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba telocvične.	1200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková			0,6	0,25			0,15

	náročnosť						
--	-----------	--	--	--	--	--	--

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Projekt 2.1					
Projekt 2.2					
Projekt 2.3					
Projekt 2.4					
Projekt 2.5					
Projekt 2.6					

2.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia zdrav.strediska.	25	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
Projekt 3.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriaďovania všeobecných a špecializovaných ambulancií.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	vyšoký	obec Veľký Biel

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vyšoká	malá	stredná	vyšoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	

1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2017	2018	2019	2020	2021
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Projekt 3.1					
Projekt 3.2					
Projekt 3.3					
Projekt 3.4					

2.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický záměr						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Rekonštrukcia futbalového areálu.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
	Výstavba dopravného ihriska.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
	Výstavba detského ihriska.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiaci v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možnosti	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Veľký Biel
Projekt 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Obstaranie zariadenia a modernizácia vybavenia kultúrneho domu.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Výstavba amfiteátra, prekrytého pódia a prístrešku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Projekt 4.1					
Projekt 4.2					
Projekt 4.3					
Projekt 4.4					
Projekt 4.5					
Projekt 4.6					
Projekt 4.7					
Projekt 4.8					

2.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Projekt 5.2	Nízkoštandardné byty.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Výstavba nízkoštandardných bytov.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 5.3	Štandardná nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	úver zo ŠFRB, dotácie z MDVaRR SR	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Výstavba nájomných bytov 160 b.j..	10 000	úver zo ŠFRB, dotácie z MDVaRR SR	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 5.4	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
	Zriadenie objektu s bytmi pre zdravotne postihnutých i s priestormi určenými na chránené bývanie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 5.5	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel

	Zateplenie budov.	1200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
--	-------------------	------	---	----------------	--------	-----------------

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 5 Bývanie					
Projekt 5.1					
Projekt 5.2					
Projekt 5.3					
Projekt 5.4					
Projekt 5.5					

2.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Projekt 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Veľký Biel
Projekt 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Rekonštrukcia obecného rozhlasu.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 6.3 Rekonštrukcia budov HZ.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia požiarnej zbrojnice a modernizácia vybavenia.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 6.4 Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Vybudovanie verejného osvetlenia na neosvetlených častiach obce.	620	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Veľký Biel
Projekt 6.5 Rozšírenie kamerového systému.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia kamerového systému v priestore OcÚ.	6	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Inštalácia kamerového systému v priestore Domu kultúry.	6	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Veľký Biel
	Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ.	6	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Veľký Biel
Projekt 6.6 Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Osadenie osvetlenia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel
	Osadenie spomaľovačov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Veľký Biel

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť		0,3		0,25			0,075

	spracovania projektu							
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Projekt 6.1					
Projekt 6.2					
Projekt 6.3					
Projekt 6.4					
Projekt 6.5					
Projekt 6.6					

2.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

2.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1									
Projekt 1.1.1	152	152	114	38	30	0	8	0	0
Cieľ 1.2.									
Projekt 1.2.1	152	152	114	38	30	0	8	0	0

Cieľ 1.3									
Projekt 1.3.1	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Projekt 1.3.2	300	300	225	75	60	0	15	0	0
Projekt 1.3.3	8	8	6	2	2	0	0	0	0
Cieľ 1.4									
Projekt 1.4.1	5	5	4	1	1	0	0	0	0
Cieľ 1.5									
Projekt 1.5.1	152	152	114	38	30	0	8	0	0
Spolu	789	789	592	197	158	0	39	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2019	197	197	148	49	39	0	10	0	0
2020	197	197	148	49	39	0	10	0	0
2021	197	197	148	49	39	0	10	0	0
2022	191	191	143	48	38	0	10	0	0
Spolu	789	789	592	197	158	0	39	0	

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

2.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2									
Projekt 2.1	55	55	41	14	11	0	3	0	0
Projekt 2.2	360	360	270	90	72	0	18	0	0
Projekt 2.3	30	30	23	8	6	0	2	0	0
Projekt 2.4	110	110	83	28	22	0	6	0	0
Projekt 2.5	85	85	64	21	17	0	4	0	0
Projekt 2.6	1 200	1 200	900	300	240	0	60	0	0
Spolu	1 840	1 840	1 380	460	368	0	92	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	370	370	278	93	74	0	19	0	0
2019	460	460	345	115	92	0	23	0	0
2020	460	460	345	115	92	0	23	0	0
2021	460	460	345	115	92	0	23	0	0
2022	90	90	68	23	18	0	5	0	0
Spolu	1 840	1 840	1 380	460	368	0	92	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)

- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

2.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4									
Projekt 3.3	25	25	19	6	5	0	1	0	0
Spolu	25	25	19	6	5	0	1	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2019	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2020	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2021	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	25	25	19	6	5	0	1	0	

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

2.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4									
Projekt 4.1	80	80	60	20	16	0	4	0	0
Projekt 4.8	350	350	263	88	70	0	18	0	0
Projekt 4.9	50	50	38	13	10	0	3	0	
Spolu	480	480	360	120	96	0	24	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2019	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2020	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2021	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	480	480	360	120	96	0	24	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig
PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013
s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

2.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5									
Projekt 5.2	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Projekt 5.3	10 000	10 000	7 500	2 500	2 000	0	500	0	0
Projekt 5.4	160	160	120	40	32	0	8	0	0
Projekt 5.5	1 200	1 200	900	300	240	0	60	0	0
Spolu	11 510	11 510	8 633	2 878	2 302	0	576	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	2500	2500	1875	625	500	0	125	0	0
2019	2878	2878	2158	719	576	0	144	0	0
2020	2878	2878	2158	719	576	0	144	0	0
2021	2878	2878	2158	719	576	0	144	0	0
2022	378	378	283	94	76	0	19	0	0
Spolu	11 510	11 510	8 633	2 878	2 302	0	576	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

2.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6									
Projekt 6.2	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Projekt 6.3	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Projekt 6.4	620	620	465	155	124	0	31	0	0
Projekt 6.5	21	21	16	5	4	0	1	0	0
Spolu	891	891	668	223	178	0	45	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	160	160	120	40	32	0	8	0	0
2019	223	223	167	56	45	0	11	0	0
2020	223	223	167	56	45	0	11	0	0
2021	223	223	167	56	45	0	11	0	0
2022	63	63	47	16	13	0	3	0	0
Spolu	891	891	668	223	178	0	45	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných obecných a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zafinancujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

2.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje Sociálne oddelenie a Komisia pre sociálnu oblasť.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci starostky a poslancov obecného zastupiteľstva. Sociálna komisia môže tiež predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia MZ v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Komisia Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo obecného zastupiteľstva.

2.8. Monitorovanie

Monitorovanie plnenia KP bude vykonávať Sociálna komisia. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Komisie budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením KP. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na obecného úradu alebo u Koordinátora pre stratégiu.

3. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele

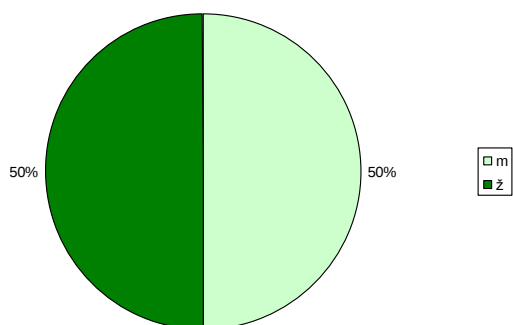
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. www.statistics.sk
13. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
14. Vagač, 2011, s.4
15. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
16. Atlas krajiny SR, 2002
17. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
18. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
19. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
20. Národný program reforiem, máj 2012,
21. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
22. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
23. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
24. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
25. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
26. <http://www.upsvar.sk>
27. PHRSR Veľký Biel

Obsah

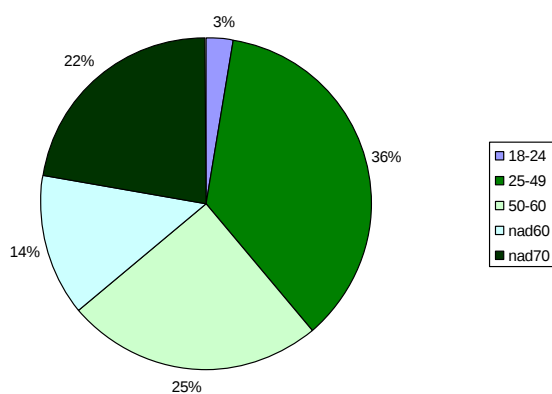
0.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	3
0.1.	Princípy, zásady a ciele	4
0.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	6
0.3.	Legislatívne súvislosti	7
0.4.	Východiská	7
0.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	11
1.	Sociálno – ekonomická analýza	12
1.1.	Základná charakteristika obce	12
1.2.	Popis lokality	18
1.3.	Demografický vývoj	19
1.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	27
1.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	29
1.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	32
1.7.	Analýza verejných sociálnych služieb	35
1.8.	Bývanie	43
1.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	47
1.10.	Definovanie cieľových skupín	50
2.	Strategická časť	52
2.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	52
2.2.	Vízia a poslanie	61
2.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	63
2.4.	Merateľné indikátory	75
2.5.	Akčné plánovanie	79
2.6.	Finančné plánovanie	90
2.7.	Hodnotenie	97
2.8.	Monitorovanie	97
3.	Použitá literatúra	97

Štruktúra prieskumnej vzorky

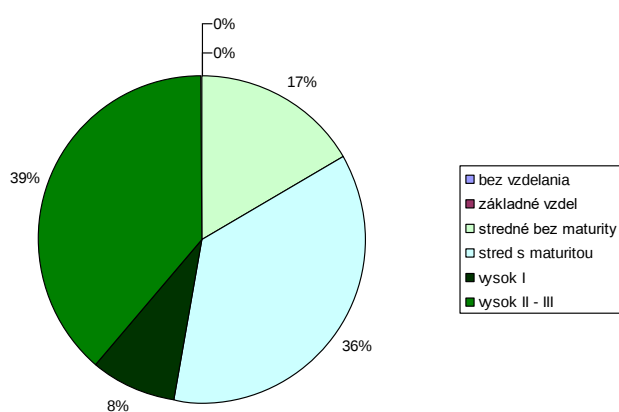
pohlavie

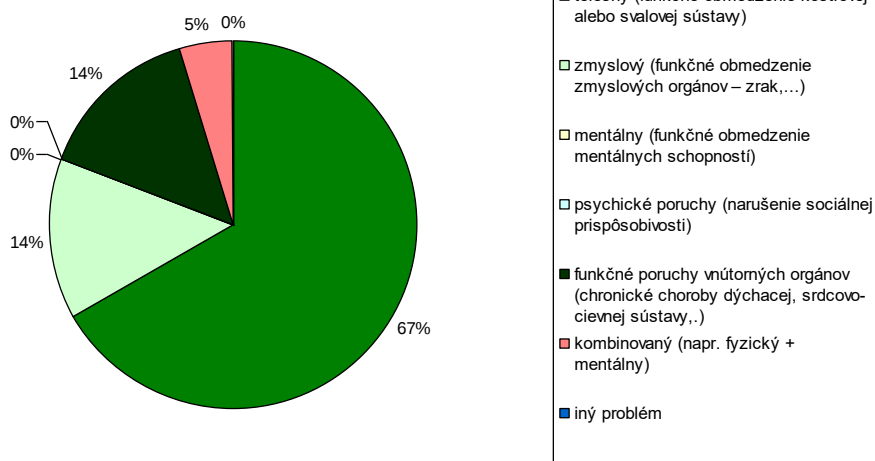
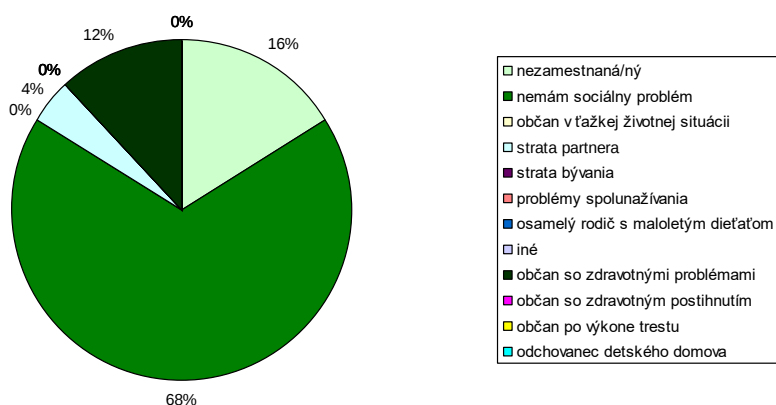
vek

vzdelanie

iné charakteristiky

 SCARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:
P.O.Box, č. 8
Banská Bystrica
974 09

tel: 0907 439 224
0911 439 224
e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
scarabeo.sk@gmail.com

Sídlo:
Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica
974 09